

V nedeljo dne 5. junija popoldan bo na stadionu „PRVI MAJ“ pri S. Ivanu (Vrdeška cesta)

VELIKO VOLIVNO ZBOROVANJE

Slovansko-italijanske ljudske fronte, združeno z velikimi športnimi manifestacijami - Govorila bosta tovariša Laurenti in Štoka

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto V - Cena 15 lir - 10 jugolir - 2.50 din

TRST petek 3. junija 1949

Postnina plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale Stev. 131 (1221)

Laži in potvarjanja ne koristijo nikomur!

Objavljamo na drugi strani našega lista obvestilo »Odbora za volivni sporazum«, v katerem sprično nezmernih dejanj na zadnjih zborovanjih vseh dvanajstih ne volitvah nastopajočih strank po naša meščane, naj se obnašajo korektno in dovolijo popolno svobodo govora predstavnikom vseh političnih struk. Brez dvoma je omenjeno obvestilo posledica razbojniških napadov fašističnih škverov na predinočnje zborovanje naše Ljudske fronte. Toda komaj se je posušilo črnilo, s katerim

Poslušajte!

JUTRI
govori na radiu Trst I
ob 20.20
tov. SORTA
kandidat Ljudske fronte

Poslušajte!

so podpisali predstavniki staro in novo fašističnih italijanskih strank v Trstu omenjeni pozivi, se je zgodilo na trgu Unita tisto, kar smo v našem dnevniku že večkrat predvidevali: Pristajši italijanski nacionalističnih in fašističnih strank so organizirano hoteli onemogočiti v italijanske volivno zborovanje na trgu Unita, na katerem je govoril senator Terracini iz vodstva KP Italije. Razlika je bila le v tem, da so na predinočnje zborovanje Ljudske fronte napadali zborovalce skupno s fašisti tudi Vidaličev; frakcionisti, in da senator Terracini ni prav nič pomagal, da je na tem zborovanju prispel hkrati obkrožni italijanske republike. S kričanjem, žvižganjem ter z letaji z avionov so na trgu Unita predložili za izjavo, da je moral poslušalec vsaj nekaj ob opornosti, da ga je lahko silil. Seveda je bilo obkroženje silil. Seveda je bilo obkroženje silil. Seveda je bilo obkroženje silil.

Danes ožja seja štirih zunanjih ministrov

Razpravljali bodo o novem Achesonovem predlogu za rešitev berlinskega in denarnega vprašanja - Višinski ponovno poudarja potrebo soglasnosti v zavezniški komandaturi

PARIZ, 2. — Deseto zasedanje sveta zunanjih ministrov, ki mu je predsedoval Bevin, je bilo zelo kratko. Začelo se je ob 13.30 in se zaključilo ob 17. Prvi je govoril Acheson, ki je predložil predlog za rešitev berlinskega vprašanja in denarnega vprašanja. Hkrati je predlagal, naj se skliče današnja seja, da se preuči besedilo predloga. Nato so se spoprijeli, da bo ta seja jutri ob 15. Višinski je za tem nadaljeval svojo večeršnjo obrazložitve sovjetskega stališča ter odgovoril Achesonovim argumentom proti načelu soglasnosti. Acheson je dejal Vidaličev, ki skuša dokazati, da je v sporazumu iz leta 1945 ni bila predvidena soglasnost pač pa samo skupna uprava. Toda pozneje je prišlo do drugih sporazumov. Šteje, ki predvidevajo soglasnost. Leta 1945 je bil izdan proglas poveljnikov komandanture, ki izrecno omenja načelo soglasnosti. Acheson je izjavil, da je nemogoče upravljal mesto na podlagi soglasnosti. Toda to je ravno isto, kar se dogaja na Dunaju. Ni torej nemogoče. Kongreju je Acheson govoril o zlorabi soglasnosti. Toda načelo soglasnosti onemogoča manjšini, da uveljavi svojo težo. To je edina metoda, ki je sprejemljiva v mednarodnih odnosih.

Višinski je tudi poudaril, da se štiristranska komandantura v Berlinu pač pa zaradi postopanja ameriškega komandanta. V pismenem predlogu, ki ga je predložil Acheson v imenu treh zahtevnih ministrov, se predlaga: 1. Štirje zavezniški komandanti in

hkrati bomo podvzeli vse ukrepe za organiziranje svobodnih volitev pod štiristranskim nadzorom za vse Berlin na podlagi volivnega povelja, ki je veljal v oktobru 1946. 2. Občinska uprava, ki jo nastala na podlagi teh volitev, bo začela upravljanje. Imela bo vsaj primerno obliko, ki jo bo delovala na podlagi organske strukture, ki jo predvideva začasna berlinska ustava od avgusta 1946. 3. Berlinska občinska skupščina, ki jo bo znova izvoljena, bo pooblašena, da pripravi dokončno ustavo za veliki Berlin na podlagi osnutka stalne uprave, ki je bil predložen leta 1949 zavezniški komandanturi, ali pa na podlagi vsakega novega predloga, ki ga bo občinska skupščina smatrala za po potrebnega. 4. V istem času, ko bo ustanovljena začasna občinska uprava, se bo zavezniška štiristranska komandantura obnovila in bo delovala v skladu z načeli, o katerih se bodo štirje ministri sporazumeli na tem zasedanju. 5. Okupacijski stroki bodo znižani na najmanjšo stopnjo in bodo določeni na podlagi štiristranskega dogovora.

Protest SZDM zaradi smrtnih obsodb v Indiji

BUDIMPESTA, 2. — Zaradi smrtnih obsodb, ki jo je izreklo visoko sodišče v Hajderabadu pili indijski mladinem, je izvršil odbor Svetovne zveze demokratičnih skupščin, ki se je sestavljal v Budimpešti, postal predsednik indijskih bivališč. Domneval sem, da se je to zgodilo na podlagi moje gori navedene prošnje. Toda motil sem se. Ko sem namreč zahteval potrdilo o stalnem bivanju, certificirano iz rezidenca, mi je Mesta občina ni hotelo izdati, češ da se vedno nimam stalnega bivališča.

Sprito nesoglasja med izdano mi osebno izkaznico z navedbo stalnega bivališča in tega odgovora, sem osebno stopil na anarški urad, kjer so na podlagi moje osebnega kartoteknega lista ugotovili, da nisem mogel izgubiti stalnega bivališča v svojem rojstnem kraju. To je pozneje potrdil tudi tajnik anarškega urada, ki je mojemu pravnemu zastopniku sporočil, da je komisija Mestne občine vzela v pretes mojo prošnjo z dne 10.2.1949 in ugotovila, da nisem nikoli izgubil stalnega bivališča v Trstu iz enostavnega razloga, ker nisem, kakor to zahtevajo ustrezni predpisi, dobil nikjer drugega.

4. Prizivno sodišče je moj priziv proti rešitvi volivne komisije oblikovalo s sodo z dne 3.5.1949, ki mi je bila dostavljena dne 12. t. m. K tej sodbi pripominjam sledeče: a) Prizivno sodišče utemeljuje svoj izrek s tem, da nosi moja osebna izkaznica datum 11.4.1949 in izjava zaključek, da manjka za vpis v volivni imenik pogoj č. 2. ukaza št. 345 ZVU. To se pravi, da nisem bil v trenutku sestave volivnega imenika, ki se je zaključila dne 12.3. t. m., vpisan v seznam stalnega prebivalstva tržaške občine. Ta utemeljitev je povsem pravno zmotna in iz treh razlogov. Prvič, datum 11.4.1949 na osebni izkaznici ne dokola, kar je vsakomur povsem umljivo, da sem tedaj pridobil rezidenčno, marveč da mi je bila na ta dan osebna izkaznica izdana. Prosim Vas, gospod general, da se poznamite, kako je v podobnih primerih razsodilo prizivno sodišče: kajti menim druge sodbe niso dostopne. Dvomim pa, da bi moglo prizivno sodišče dosledno zamenjati datum izdaje osebne izkaznice z datumom pridobitve stalnega bivališča.

Volivna zborovanja Ljudske fronte v Padričah, Saležu, Škednju in Ricmanjih

Vztrajali bomo do zmage!

je poudaril tov. Štoka na volivnem zborovanju v Škednju

V Padričah

Sinočnega predvolivnega zborovanja, ki se je vršilo v Padričah ob štiri, so se Padričani polnoštevilno udeležili. Zborovanje je otvoril tajnik OF in član glavnega odbora Gršić Rafael, ki je pozdravil na vstopu in podal besedo tov. Voju. Tov. Vojo je najprej poudaril borbo proti imperializmu in domači reakciji, ki jo v teli dnevi vodi naša Ljudska fronta. Zastave, plakat in govori vseh mojih volivnih mladinistih in fašističnih strank nam zgornjo pričajo, da bi hoteli imperialisti in reakcija spremeniti jugoslovanske volivne v plebisit za priključitev k Italiji, katere pa si Tržačani nikoli več ne bodo želeli. Nato je ožigal početje Vidaličevih frakcionistov, ki so preteklo kož tržali naše plakate v vasi, medtem ko so plakate krščiške demokracije in vseh drugih italijanskih reakcionarov strank pustili nedotaknjene; pač pomeni, da Vidaličevim frakcionistom ni glavna borba proti reakciji, temveč da smatrajo našo

Fronto za sovražnika št. 1. Ožigal je tudi klevečniško početje ter meštarsko preklanjaje Vidaličevega podrepanika Rika Malalana ter pri tem poudaril, da hoče Malalan z Vidaličevim vred prikriti našemu ljudstvu pravi pomen junjskih volitev s stalnim poudarjanjem, da gre zgolj za občinske volitve. Poudaril je dalje, da pomeni Vidaličev poziv za dvigovanje enojezičnih krivčnih osebnih izkaznic izdajo slovenskih narodnih interesov kakor tudi interesov delovnega ljudstva sploh. Ožigal je dalje Vidaličeve stališče odklanjanja skupne in enotnega nastopa na bodočih volitvah ter pozval Padričane, naj vplivajo vzgojno na zapeljane sovražene in jim prikažejo nevarnost Vidaličevega frakcionističnega početja, ki je na škodo interesov slovenskega življa. Pozval jih je dalje, naj prenehajo z vsakimi prepri, kajti skupni interesi so iznad vsega. Omenil je napad fašističnih škverov na naše zborovalce v Javnem vrtu v Trstu, ki so se ga udeležili tudi vidaličevci ne zavedajoč

se, da bodo slej ali prej ti isti fašisti udarili tudi po njih. Omenil je pri tem protidemokratske ukrepe proti našemu nosilcu liste tov. Štoki in jih pozval, naj zaupajo kandidatom naše Ljudske fronte, ki so s svojim življenjem v preteklosti dokazali, da so dosledni demokratični borci ter da jih imperializem in reakcija prav zaradi tega preganjajo. Prav zaradi tega zaslužijo ravno naši kandidati, da jim naše ljudstvo odda na volitvah svoje glasove. Navzoči so govoril tov. Voja neštetokrat prekinil z navdušenim ploskanjem in velikim odobravanjem. Nato je govoril tov. Presel, ki je poudaril, da imajo naše žene prvič v zgodovini političnega življenja našega mesta volivno pravico ter jih pozval, naj to priložnost izkoristijo ter oddajo svoje glasove za kandidate naše Ljudske fronte, ki se edina dosledno in brezkompromisno bori proti vsem zatiralcem našega ljudstva.

Zborovalci in vidaličevci je prišlo do prikanja in spopada, ker so domačini očitali nekemu Vidaličevemu kolovodji, da je kot fašist za časa fašističnega terorja prepovedoval v vasi slovensko petje. Interventirala je policija in vsačane razgnala.

V Škednju

Zborovanje v Škednju je bilo sicer napovedano, da bo pred cerkvijo, vendar občasti niso izdale tega dovoljenja, ker so smatrale, da boč važno, da bi za volivno »propagandov imela na istem mestu odobarska zveza« zaradi njenih desetih poslušalcev dovolj prostora. Volivci

(Nadaljevanje na 6. strani)

Mladina Jugoslavije v prvi vrsti v borbi za mir

BUDIMPESTA, 2. — Delegat Ljudske mladine Jugoslavije Miroslav Pešić je na budimpeštanskem zasedanju izvršilnega odbora Svetovne zveze demokratične mladine izjavil, da bo jugoslovanska mladina še nadalje zastavljala vse sile za izvedbo sklepev zveze in da bo kakor doslej v prvi vrsti v borbi za mir, za svobodo in neodvisnost vseh narodov. Pri diskusiji o poročilu predsednika de Boissona je jugoslovanski delegat poudaril, da uspehi kitajskega ljudstva v osvobodilni borbi predstavljajo močan doprinos k jačanju sil demokracije v svetu. Ti uspehi podpirajo borbo drugih kolonialnih narodov in imajo tudi svetovno zgodovinsko važnost, ker predstavljajo spremembo v odnosu sil v taboru socializma in demokracije proti imperialističnim silam.

Poudaril je nato dejavnost Ljudske mladine Jugoslavije za uresnitve ciljev Mednarodne zveze demokratične mladine in obsesti postopek češkoslovske vlade, ki je jugoslovanskim predstavnikom preprečila udeležbo na kongresu miru v Pragi, ter je pripomnil, da je centralni komitet Ljudske mladine Jugoslavije kljub temu seznanil jugoslovansko mladino z delom in s sklepi tega kongresa ter z njegovim proglasom.

Nato je tov. Dekleva podal pregled političnega položaja, nakar je govoril, da kandidat na listi Ljudske fronte za zgonsko občino, obrazložil program Ljudske fronte za obliko Zgonik. Seveda je policija že točno ob 9 uri zahtevala zaključek zborovanja. Po zborovanju je se skupina vidaličevcev vrnila iz Trsta, kamor so jih odpeljali, da bi poslušali senatorja Terracina, Med

Volivna zborovanja Slov.-ital. ljudske fronte

DANES:

- V BAZOVICI ob 20.30
Govorita tov. Vojo in Presel.
- Na PROSEKU ob 20.30
Govorita tov. Laurenti in Bole.
- V PRAPROTI ob 19.30
Govori tov. Hreščak.
- V BORŠTU ob 20
Govori tov. Štoka.

JUTRI:

- V TREBČAH ob 20.30
Govorita tov. Štoka in Petronio.
- V MALEM REPNU ob 20
Govorita tov. Ukmar in Dekleva.
- V CEROVLAH ob 20
Govorita tov. Kenda in Janka.
- V GABROVCU ob 20
Govorita tov. Lukeš Neva in Slibar.

V NEDELJO 5. t. m. ob 15

veliko volivno zborovanje

združeno s športnimi prireditvami
Govorita tov. Štoka in Laurenti

Izplahnele senzacije in pobožne želje

Meksikanska »ugrabitve« Rudija Ursica z misterioznim »Chevroletom« in senzacija v zvezi s tem, je kaj hitro izplahnela. Zadnji odjek beremo v večeršnjem Vidaličevem glasilu, ki pravi, da se je kitajski nacionalistični tisk vneta interesiral za usodo Rudija Ursica. Po poskusih ugrabitvi s strani agentov OZNE. Seveda Vidaličev urednik pri tem ne pove, da je bil ravno njegov list prvi, ki se je najbolj interesiral za usodo tega prav po Vidaličevih urednikih in Vidaliču samem tisočkratnega špijona, bandita, tatu, trockista itd. Reveni urednik torej ni pomislil, da je s tem sam uvrstil tudi svoj list med tržaški italijanski nacionalistični tisk... (Vsaj enkrat je torej povedal resnico.)

Toda Uršič je še vedno »irreperibilen« in se bo najbrž nacionalistični tisk — compresio allavoratore — moral še nadalje »vneta« interesirati za njegovo usodo.

Toda to še ni dovolj! Vidaličevu glasilo se namreč »emigredno« vneta interesira tudi za usodo naše Ljudske fronte, ki bo kakor je poudaril v svojem sinočnjem govoru sam Vidalič, do prihodnjih volitev (to se pravi čez dve ali tri leta) takšna, da bo Vidalič lahko ponovil na svoja predvolivna zborovanja poleg komunističnih županov iz Benet, Genove itd. tudi komunistične župane iz Beograda in Ljubljane. Najbrž je mislil frakcionistični »aleksander«, da bo Jugoslavija z »edrinami« v sebi v Vidaličevu »časno« nadzorovala, da bodo v Beogradu in Ljubljani in mogoče še v kakšni drugi ostali tu pa tam komunistični župani kakor danes v Italiji, za predsednika vlade pa bodo takšne, ki vidaličevske zdrave sile postavile nekakšnega jugoslovanskega De Gasperi, ki bo tem komunističnim županom pošiljal okrožnice po katerih bodo ti župani »evradno« postopali. Vidalič namreč ne zanima prav nič ljudski odbori, ki jih je ustvarila revolucija v Jugoslaviji — važni so komunistični župani Ljudska oblast, ljudski odbori — vse to je namreč trockistična izmišljotina Titove klike: Komunistični župani, to je nekaj! In če so to italijanski komunistični župani, potem jih je treba naravnost obsojevati in jih jih postaviti za vzor in cilj borbe tržaškega proletariata!

Toda, ker Vidaličev urednik ve da več kot Vidalič sam, že dva dni pišejo tako-le:

«La cricca di Tito a Trieste ormai è finita... Agenti di Tito si preparano a ritirarsi dalle elezioni...» — Te uoci in proposito sono sempre più insistenti...»

Da, mi zelo dobro vemo, da je najbolj vroča želja vseh frakcionistov, da se naša Ljudska fronta volitev ne bi udeležila! Nekaj podobnega so prerokovali že pred sestavljanjem in objavljanjem kandidatnih list. Tako so lagali da so verjeli sami sebi. No, zgodilo se je, da je Ljudska fronta edina politična organizacija v vsej coni A, ki je svoje kandidatne liste postavila v vseh občinah cone A! To jim seveda ni prav.

Se manj pa jim bo prav, ko bodo videli rezultat volitev in ko bodo prisiljeni ta rezultat tudi objaviti! Kaj bodo o pisanju Vidaličevega lista tedaj mislili njegovi čitatelji tedaj?

Bolgarija naj ostane poljedelska država

BEograd, 2. — List »Politika« javlja danes, da so v Bolgariji pred kratkim prekinili delo pri gradnji petih največjih hidroelektričnih central, od katerih so nekatere začeli graditi Nemci med fašističnim režimom. List pripominja, da bolgarska vlada ni izdala nobenega poročila o prekinitvi teh del, toda poluradno se zatrjuje, da bodo po navodilih sovjetskih tehnikov preusmerili gradnjo tako, da bodo namesto hidroelektričnih central zgradili naprave za zajezitev in za namakanje polj.

V istih krogih tolačijo to spremembo z željo Sovjetske zveze, saj se Bolgarija ne razvije v industrijsko državo pač pa v poljedelsko državo in posebno v proizvajalko sojčev in sadja. List piše, da je ta razlaga v zvezi z ugotovitvami sovjetskih tehnikov, ki so že leta 1947 javili, da se hidroelektrične postaje ne morejo zgraditi zaradi neugodnega terena. Bolgarska vlada je takrat sprejela uvažanje električne energije iz Romunije, toda je tudi zavlačevala izvršitev del. Zaradi očitov, da se prekine delo za gradnjo hidroelektričnih central, je nastal nagel preokret glede tega vprašanja in sedaj pospešeno vsrjo delo za polaganje kablov visoke napetosti, ki bodo dovažali bolgarski industrijski električno energijo, ki jo bo dobavljala Romunija.

Eislerjeve izjave o Ameriki

BERLIN, 2. — Ob svojem prihodu v Berlin je na sedežu socialdemokratske stranke Eisler izjavil: Sovražim in preziram Američane kakor Hitlerja samega. Videl sem jih ob blizu in lahko vam izjavim, da niso tako močni, kakor bi se lahko mislilo. Najbolji dokaz o tem je, da so zadel ob tako majhno oviro, kakor je moja oseba. Nekega dne jih bodo svobodni narodi porazili. Ob zaključku se je zahvalil vsem, ki so mu nudili pomoč. Predsednik socialdemokratske stranke Pieck je nato javil, da bodo prihodnji teden organizirali v Berlinu veliko ljudsko zborovanje na čast Eislerju.

ATENE, 2. — Radio svobodna Grčija javlja, da je večerj prisla na atensko območje ozemlje delegacij, ki so prisiljeni na priključitev k jugoslovanski vojni vojski. Delegacija pod vodstvom Paula Eluara, ki jo sestavljajo predsednik francoske demokratske vlade René Eysenhardter in nekateri ministri, da je delegacija začela obiske na

V nedeljo 5. junija 1949
priredi Ljudska fronta

veliko volivno zborovanje

s pestrim fizikturnim sporedom.
Začetek prireditve ob 14.30

Ljubitelji prostih vaj in nogometa udeležite se praznika fizikture!
Demokrati Tržaškega ozemlja! Vaša dolžnost je, da se udeležite volivnega zborovanja, kjer bosta govorila nosilca naše liste.

tov. LAURENTI in tov. ŠTOKA

Po fizikturnih prireditvah

PROSTA ZABAVA IN PLES

Preskrbljeno za vse, ki se hočejo zavrteti in užiti sveži zrak ob vznjožju našega bivšega »Boschetta«.

V okviru športnih prireditev in otvoritve nogometnega igrišča bo tudi prijateljska nogometna tekma

PONZIANA Lj. (Trst) - DINAMO (Zagreb)

s pričetkom ob 17.

Domenica 5 giugno 1949

il Fronte Popolare organizza allo Stadio
„Primo maggio“ a San Giovanni un

grande comizio elettorale

con programma ginnico. Inizio alle ore 14.30

Amatori degli esercizi ginnici e del calcio partecipate alla Festa dello Sport.

Democritici del Territorio di Trieste! Il vostro dovere è di partecipare al comizio elettorale, al quale parleranno i capilista del Fronte Popolare

i comp. LAURENTI e ŠTOKA

Dopo gli esercizi ginnici

BALLO E DIVERTIMENTO

Per l'inaugurazione del campo vi sarà pure l'incontro amichevole di calcio

PONZIANA (Trieste) - DINAMO (Zagabria)

con inizio alle ore 17.

Autobusni vozni red

za volivno zborovanje Ljudske fronte v nedeljo 5. junija

- 1 avtobus bosta odpeljala iz DOLINE ob 13 in 13.30 in bosta vozila skozi: BOLJUNEC, DOMJO, MITNICO in avtobusno postajo v TRSTU.
- 1 avtobus bo odpeljal ob 13 iz BORSTA in bo v RICMANJIH naložil ljudi iz te vasi.
- 1 avtobus bo odpeljal iz BAZOVICE ob 13 in bo vozil skozi GROCANO, kjer bo pobral ljudi iz te vasi.
- 1 avtobus bosta odpeljala iz SALEZA ob 13 in 13.30 in bosta pobrala ljudi tudi v GABROVCU.
- 1 avtobus bo odpeljal s PROSEKA ob 12.30 in bo na KONTOVELU naložil udeležence zborovanja iz te vasi.
- 1 avtobus bo odpeljal iz COLA ob 13. Vozil bo skozi VELIKI REPEN, nato pa po avtostradi. Zato opozarjamo tovarise iz GROPADE in TREBCE, da počakajo avtobus na avtostradi. Iz PLAVIJ ob odpeljal avtobus ob 12, iz SEMPOLAJA pa ob 13.

Autobusi za telovadce

- 1 avtobus bo odpeljal ob 6 zjutraj iz SEMPOLAJA ter bo vozil skozi SALEZ, DEVIN in PROSEK, kjer bo pobral telovadce iz teh vasi.
- 1 avtobus bo odpeljal iz BAZOVICE ob 7 zjutraj in bo pobral telovadce tudi v RICMANJIH, BORSTU in BOLJUNCU.

Sporočamo, da bodo avtobusi v potrebi vozili tudi dvakrat ali večkrat.

Servizio delle autocorriere

per il raduno del fronte Popolare del 5 giugno

- 2 corriere partiranno da DOLINA rispettivamente alle ore 13 e 13.30 ed effettueranno il percorso: BOLJUNEC, DOMJO, MITNICA e TRIESTE STAZIONE.
- 1 corriere partirà da BORST alle ore 13 e raccoglierà i compagni di RICMANJE.
- 1 corriere partirà da BAZOVICA alle ore 13 e raccoglierà i compagni di GROCANO.
- 2 corriere partiranno da SALEZ rispettivamente alle ore 13 e 13.30 e raccoglieranno i compagni di GABROVEC.
- 1 corriere partirà da PROSEK alle ore 12.30 e raccoglierà i compagni di KONTOVEL.
- 1 corriere partirà da ZOI alle ore 13, raccoglierà i compagni di VELIKI REPEN e passerà per l'autostrada per raccogliere i compagni dei paesi di GROPADE e TREBCE. Pertanto si invita i compagni dei due paesi di attendere sull'autostrada.
- 1 corriere partirà da PLAVIJA aer i compagni di quella località in partenza alle ore 12 precise.

Servizio per i ginnasti

- 1 corriere partirà alle ore 6 da SEMPOLAJ, raccoglierà i ginnasti nei seguenti paesi: SALEZ, DEVIN e PROSEK.
- 1 corriere partirà alle ore 7 da BAZOVICA e raccoglierà i ginnasti a RICMANJE, BORST, BOLJUNEC.

Si rende noto che le corriere effettueranno più viaggi a secondo la necessità.

Nočna služba lekarn

Alla Madonna del Mare, Largo Pieve 2; All'Annunziata, trg Valmaura 10; Davanzo, ul. del Bosco 28; Millo, ul. Buonarroti 11; Harabaglia v Barokovljah in Nicolò v Skednju imata stalno nočno službo.

TRŽASKA BORZA

Zlato sterling 8300, papirnati sterling 1900, telegrafski dolar 635, dolar 630, švicarski frank 160, 100 francoskih frankov 170, avstrijski šilling 23, zlato 1010 lir.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Pred sedmo premiero SNG za Tržaško ozemlje

Mira Pucova: „Ogenj in pepel“

Slovensko narodno gledališče je pripravilo v tej sezoni svojo sedmo premiero, ki se bo vršila v Skednjo nočjo ob 20. uri. Uporizori se izvirno domače delo Mire Pucove „Ogenj in pepel“, ki je doseglo tudi v ljubljanski Drami lep uspeh. S to uprizoritvijo hoče naše gledališče znova poudariti kulturno enotnost med Slovenci tega ozemlja in vojaki matičnega naroda.

Drama „Ogenj in pepel“ je zaje-ta iz narodnoosvobodilne borbe, a ne razkazuje ne gozdov ne ječ. Vse dejanje je osredotočeno v senatorjevi hiši, med predstavniki tiste meščanske družbe, ki je bila vjena paktirati za svoje koristi s komer koli, tudi s fašizmom. Ta družba se v poslednjem trenutku zave, da se v svetu dogaja nekaj velikega, da se zdravi sila sveta druži v silnem naporu zoper fašizem, da je osvobodilo gibanje zajelo tudi slovensko ljudstvo, in bi se rada pravočasno preusmerila. Iz ljudstva prihajajo predstavniki tega gibanja: hrišnikov sin Maks, ki postane hrtev krivkovic, partizanski kurir Martel, ki vdere v gnezdo reakcije, da ga razdere, in senatorjeva hči Tanja, ki ljubi Martela, se otreša meščanskega oklepa in se pridruži ljudem, ki hočejo biti živi, plamenici ognjen nove družbe.

Na nasprotnem bregu se zbira reakcija, ki razpada v pepel: senatorjev nečak Savo, njegova sestra Iris, pridobitnik Tojan i. dr. Padre Giovanni, kurat v italijanski armadi, je najodvratnejši tip zaslužnega, nega beneškega Slovence, strupena goba v močvirju fašizma. Osolabeli senator prisostvuje propadanju nove družbe.

Tiskovna konferenca na predsedstvu cone

Včeraj popoldne je bila na predsedstvu cone tiskovna konferenca, ki je bila sklicana zaradi vprašanja, ki ga je sprožil list »Il Lavoratore« v zvezi z nekimi nerednostmi pri Enalu, ki datirajo iz iz začetka leta 1947. Trije uradniki omenjene ustanove so bili suspendirani, nakar so odkrili razne nerednosti in malverzacije voditeljev Enala. Da razčisti zadevo, je bila imenovana posebna poluradna komisija, katere člani so bili na včerajšnji konferenci, da dajo v zvezi s preiskavo in njenimi rezultati vsakršno pojasnilo, ki bi ga predstavniki listov želeli. Člani komisije so izjavili, da je bilo njih delo dokaj oteženo, ker se ljudje, ki bi morali biti zaslišani, niso radi odzvali povabilu na zaslišanje ali so ga pa sploh odklonili. Vendar po izjavi komisije dala preiskava za rezultat ugotovitev, da ni bilo v poslovanju ustanove in njenih voditeljev nikakih nepravilnosti, temveč da je bil v večjem meru lahko kaj očitalo prav tožiteljem.

Do pričetka volivnega zbora vidaljevecev, na katerem bi imel nastopiti senator Terracini, ni preostajala več ni ena ura, ko je odv. Manzutto sporočil, da je imel skup. ni volivni odbor vseh strank do polne seje, pri kateri so predstavniki vseh strank podpisali izjavo, da bodo priporočili pripadnikom svojih strank, naj na noben način ne motijo volivnih zborovanj drugih strank. Mogoče je to skupno priporočilo prišlo prepozno.

Poziv odbora za volivni sporazum

S predsedstva cone smo dobili: Odbor za volivni sporazum obdaja vse izpade med zadnjimi volivnimi shodi. Zato poziva vse meščanstvo, naj se med volivnimi zborovanji katere koli stranke vede dostojno in mirno, tako da bodo predstavniki katere koli skupin lahko sodelovali v zborovanju, da ne bo vplivalo mirno do koma, pa glede katere politična skupina ga je napovedala.

Omenjeno izjavo so podpisali: Blocco italiano, Blocco triestino, Krščanska demokracija, Fronta za neodvisnost, Slovensko-italijanska ljudska fronta, Slovenska demokratska zveza, Republikansko gibanje za neodvisnost, Movimento sociale italiano, Vidalijska komunistična partija, Italijanska liberalna stranka, Italijanska republikanska stranka in Socialistična stranka Julijske krajine.

Tatvina v ameriškem klubu na Opčinah

Po nočnem pirovanju z ameriški vojaki je Mario mimogrede predalec segel z rokami

Mario Papini s Konkoneja št. 494 doma je prejšnjo noč prebil v prijetni družini z ameriški vojaki. Ze družina sama pove, da so se moške tudi napili. V zgodnjih jutranjih urah, ko se je počasi svitalo, je je Papini precej vinjen in se z bolj majhnimi nogami mahal domov proti Konkoneju.

Med potjo z Opčin pa jo je zaval v ameriški vojaški klub, kjer so kot natakariji uslužbeni nekateri njegovi prijatelji. Z njimi je začel govoriti, ali bi bilo mogoče dobiti službo. Toda, če že ima noč svojho moč, jo ima brezdomno tudi alkohol in od tega je bil Papini tako omamljen, da je zaspal. Se preden se je kaj znebil, tako je spal nekaj časa. Ko se je zbudil, je usoda napelala, da se je znebil pred štirimi belimi natakarskimi skupinici. Če se že blago samo ponuja, zakaj ga ne bi vzeli, si je sam pri sebi mislil moč. In v nekaj trenutkih so bili skupinici lepo zaviti. Na tleh je Papini zapisal lepo preprogo in jo je tudi lepo zavil. S tem; zavoji obložen je Papini začel stopati po stopnicah navzdol. Hodeč nočel je moral mimo pisarne kluba. Radoveden iz iz previdnosti je pokukal notri. Toda glej na mizi je stal lep in nov pisalni stroj, kdo ne bi podlegel skušnjavi, posebno pa še, če ni nobenega blizu. Hajdi, in tudi stroj je tako izgubil iz zavojov.

Tako obložen je Papini korakal naprej, zadovoljen, da nosi s seboj nič manj kot 116 tisoč lir vrednosti. Zadovoljstvo in zadoščenje pa na Papinijevo žalost ni trajalo dolgo. Prav pred izhodom so naleteli nanj ameriški vojaki. Procedura je bila kratka, prav vojaška. Na telefonski poziv so prišli agenti CID-a z Opčin in poskrbeli, da je svojega vpliva in vzhajanju novih zari, ki jih njegov duh ne more ne dojeti ne razumeti.

Mira Pucova je dobro pogodila gnilobno meščansko oziroma, ki ga je italijanska okupacija širila po Sloveniji tja do l. 1943. To oziroma se čisti v Tanjinem delu. Pisateljica s pridom zajema iz neizčrpne zakladnice, ki jo je slovenskemu narodu naklonila narodnoosvobodilna borba.

A. BUDAL

VOLIVCI, VOLIVKE, POZORI!

Poslušajte radijski postaji Trst I. in Trst II., kjer bodo govorili govorniki Ljudske fronte

Govorniki Slovensko - Italijanske ljudske fronte bodo govorili na radijskih postajah TRST I. in II. v sledečih dneh:

TRST I.	TRST II.
Jutri ob 20.20 do 20.32	6.6 ob 20.00 do 20.12
9.5 ob 13.42 do 13.52	10.6 ob 13.00 do 13.10
11.5 ob 20.40 do 20.45	11.5 ob 21.00 do 21.05

Dr. Palutan sprejel zastopnike devinske občine

Včeraj je predsednik cone sprejel župana in tajnika občine Devin Nabrežina. Sestanek je trajal precej časa. Pogovarjali so se o ekonomskih zadevah omenjene občine, predvsem pa o kamnolomih. Dr. Palutan je na predlog prizadetih zagotovil, da bo podpril ustanovitve poletne počitniške kolonije, ki jo misli ustanoviti občina za 150 otrok. Predsednik cone je še pojasnil vsebino pisma g. Alexandra, načelnika urada za javna dela pri VU. 17. t. m. se bo namreč začela licitacija za gradnjo osmih stanovanjskih hiš v Nabrežini, Sesljanu in Devinu.

Kot predvolivni guželj je ta stvar dobro pripravljena. Vprašanje zase pa je, kako bodo volivci to prebavili.

DANES 3. JUNIJA OB 20.30 v kinodvorani na Opčinah KONCERT KOMORNEGA ZBORA

Poziv odbora za volivni sporazum

Odbor za volivni sporazum obdaja vse izpade med zadnjimi volivnimi shodi. Zato poziva vse meščanstvo, naj se med volivnimi zborovanji katere koli stranke vede dostojno in mirno, tako da bodo predstavniki katere koli skupin lahko sodelovali v zborovanju, da ne bo vplivalo mirno do koma, pa glede katere politična skupina ga je napovedala.

Omenjeno izjavo so podpisali: Blocco italiano, Blocco triestino, Krščanska demokracija, Fronta za neodvisnost, Slovensko-italijanska ljudska fronta, Slovenska demokratska zveza, Republikansko gibanje za neodvisnost, Movimento sociale italiano, Vidalijska komunistična partija, Italijanska liberalna stranka, Italijanska republikanska stranka in Socialistična stranka Julijske krajine.

Tatvina v ameriškem klubu na Opčinah

Po nočnem pirovanju z ameriški vojaki je Mario mimogrede predalec segel z rokami

Mario Papini s Konkoneja št. 494 doma je prejšnjo noč prebil v prijetni družini z ameriški vojaki. Ze družina sama pove, da so se moške tudi napili. V zgodnjih jutranjih urah, ko se je počasi svitalo, je je Papini precej vinjen in se z bolj majhnimi nogami mahal domov proti Konkoneju.

Med potjo z Opčin pa jo je zaval v ameriški vojaški klub, kjer so kot natakariji uslužbeni nekateri njegovi prijatelji. Z njimi je začel govoriti, ali bi bilo mogoče dobiti službo. Toda, če že ima noč svojho moč, jo ima brezdomno tudi alkohol in od tega je bil Papini tako omamljen, da je zaspal. Se preden se je kaj znebil, tako je spal nekaj časa. Ko se je zbudil, je usoda napelala, da se je znebil pred štirimi belimi natakarskimi skupinici. Če se že blago samo ponuja, zakaj ga ne bi vzeli, si je sam pri sebi mislil moč. In v nekaj trenutkih so bili skupinici lepo zaviti. Na tleh je Papini zapisal lepo preprogo in jo je tudi lepo zavil. S tem; zavoji obložen je Papini začel stopati po stopnicah navzdol. Hodeč nočel je moral mimo pisarne kluba. Radoveden iz iz previdnosti je pokukal notri. Toda glej na mizi je stal lep in nov pisalni stroj, kdo ne bi podlegel skušnjavi, posebno pa še, če ni nobenega blizu. Hajdi, in tudi stroj je tako izgubil iz zavojov.

Tako obložen je Papini korakal naprej, zadovoljen, da nosi s seboj nič manj kot 116 tisoč lir vrednosti. Zadovoljstvo in zadoščenje pa na Papinijevo žalost ni trajalo dolgo. Prav pred izhodom so naleteli nanj ameriški vojaki. Procedura je bila kratka, prav vojaška. Na telefonski poziv so prišli agenti CID-a z Opčin in poskrbeli, da je svojega vpliva in vzhajanju novih zari, ki jih njegov duh ne more ne dojeti ne razumeti.

Mira Pucova je dobro pogodila gnilobno meščansko oziroma, ki ga je italijanska okupacija širila po Sloveniji tja do l. 1943. To oziroma se čisti v Tanjinem delu. Pisateljica s pridom zajema iz neizčrpne zakladnice, ki jo je slovenskemu narodu naklonila narodnoosvobodilna borba.

Zakaj so uslužbenci Tržaškega Lloydja stopili v stavkovno gibanje?

Se pred časom je bilo po načrtu ministra Saragata določeno, da bodo v Italiji zgrajene ladje, ki naj bi jih prejel Lloyd. Prvotno število teh ladij je bilo pet, a se je že čez nekaj časa znižalo na štiri, potem celo na tri... pred dnevi pa so uslužbenci Tržaškega Lloydja izvedeli, da sploh ne bodo prejele nobene ladje. Vse obljube in prav posebnas skrb za Tržaški Lloyd so bile samo prazne besede?

Uslužbenci Tržaškega Lloydja, ki že več let poslušajo le obljube, a iz-

polnitve teh se niso doživeli, so se končno navešali ter so stopili v protestno stavko. Uporizori so celo poldnevno protestno stavko, ki bi morala trajati po prejšnjih poročilih ves dan.

V sredo zjutraj je telefoniral Tržaškemu Lloydju predstavnik iz Rima, ki je sporočil, da si je italijansko ministrstvo premislilo ter da bo kljub temu dalo na razpolago Tržaškemu Lloydju dve na novo izgrajeni ladji. Da je ministrstvo spremenilo tako hitro svoje mnenje, se morajo uslužbenci Tržaškega Lloydja zahvaliti samo svoji odločnosti, s katero s stopili v stavkovno gibanje in pa bližini bodočih volitev na Tržaškem ozemlju. Nekateri uslužbenci in voditelji Lloydja so kot kandidati na raznih volivnih listah; v znak protesta ukrepa italijanskega ministrstva, so ti kandidati izjavili, da bodo opovedali svojo kandidacijo, če bi ostalo še pri tej uredbi. Torej je bilo vendarle politično ozadje, ki je priložilo merodajne kroge spremeniti svojo taktiko.

Kot javljajo tudi »Ultimissime«, so včeraj prejeli tudi nekaj pozitivnih odgovor Saragata, ki predvideva dosežek Tržaškemu Lloydju že dveh dograjenih ladij.

Spored oddaje radia jugoslovanske cone Trsta

(Oddaja na srednjih valovih 240 m ali 1239 KC.)
Petek 3. junija 1949.
7.15: 12.45: 19.15: Poročila v italijanski. 7.30: 13.00: 13.30: Poročila v slovenski. 18.45: Poročila v hrvaški. 13.15: Partizanske pesmi. 13.50: Zgodovina naših krajev. 18.00: Poljudna znanost (v italijanski). 20.00: Ura hrvaške kulture. 20.30: Iz Mozartovih del. 20.50: Delo in življenje našega ljudstva. 22.00: Iz življenja jugoslovanskih narodov (v slovenski).

RADIO

TRST II.
Petek 3. junija 1949.
7.00: Kolar. 7.05: Jutranja glasba. 7.15: Napoved časa in poročila. 7.30: Jutranja glasba. 11.30: Godba na pihala. 12.00: Sodobna Anglija. 12.10: Orkester Guy Lombardo. 12.45: Napoved časa in poročila. 13.00: Volivna propaganda. 13.12: Glasba po željah. 13.45: Pestra glasba. 14.00: Poročila. 14.15: Dnevni pregled svetovnega tiska. 14.28: Poljudna glasba. 14.40: Napoved volivnih shodov za naslednji dan. 14.50: Časovna večernega sporeda. 17.30: Plesna glasba. 18.00: Naša povest. 18.15: Komorna glasba. 18.40: Sramel. 19.00: Angliški glasba po radu. 19.00: Lahka glasba. 19.45: Napoved časa in poročila. 20.00: Volivna propaganda. 20.12: Operni pevski ansambli. 20.30: Tržaški kulturni razgledi. 20.45: Chopin. Preludiji. 21.00: Mojstri besede. 21.30: Skladbe za celo. 22.00: Večernje melodije. 22.30: Plesna glasba. 23.00: Serenade. 23.15: Napoved časa in poročila. 23.30: Kaj vam udi jutrišnji spored? 23.35: Polnočna glasba.

TRST I.
Petek 3. junija 1949.
7.00: Kolar. 7.05: Jutranja glasba. 7.15: Radijske vesti. 7.30: Jutranja glasba. 11.30: Godba na pihala. 12.10: S sedminimi notami. 12.55: Današnji radijski spored. 13.00: Radijske vesti. 13.20: Volivna propaganda: italijanska republikanska stranka. 13.32: Armando Fragnu in njegov orkester. 14.00: Trebit stran. 14.30: Borzne vesti. 14.35: Programi BBC. 14.55: Volivna poročila. 17.30: Vesele scene. 18.30: Glas Amerike. 19.00: Pestra glasba. 19.30: Nekdanje popevke. 19.45: Novosti. 20.00: Radijske vesti. 20.20: Volivna propaganda. 20.33: Revija Garinella in Giovannini. 21.25: Vesti in komentarji o kolektorski dirki. 21.50: Orkester pod vodstvom Ernesta Nicellija. 22.40: Razne vesti. 23.55: Plesna glasba. 23.10: Radijske vesti. 23.20: Pregled športnih novic. 23.30: Polnočna glasba.

Volivci, pazite na sleparje!

Dogodilo se je, da so prejeli nekateri tržaški volivci, in to predvsem v predmestju, volivne glasovnice brez pečata. Ker je volivna glasovnica brez pečata neveljavna, si jo morajo vsi volivci ob sprejemu dobro ogledati. V primeru, da nima pečata, naj se takoj zglošijo na za to določenem uradu v ul. Armando Diaz št. 23, III. nadstropje ob 16.30 do 19.30.

Kdor bi imel na dan volitev svojo volivno glasovnico brez predpisane pečata, ne bo mogel voliti.

Volivci, pazite na sleparje!
Volivce opozarjamo, da v teh dneh pred volitvami hodijo nekateri zlonamerneži po stanovanjih in se predstavljajo kot občinski uradniki ter zahtevajo volivna potrdila s pretežno, da so potrebna popravila. Pri tem odrgajo kontrolni kupon o opravljenem glasovanju in na ta način uničijo vrednost volivne izkaznice. Zaradi tega opozarjamo vse volivce, naj bodo previdni in vsak tak primer takoj javijo na najbližjo policijsko postajo.

Volivci, pazite na sleparje!

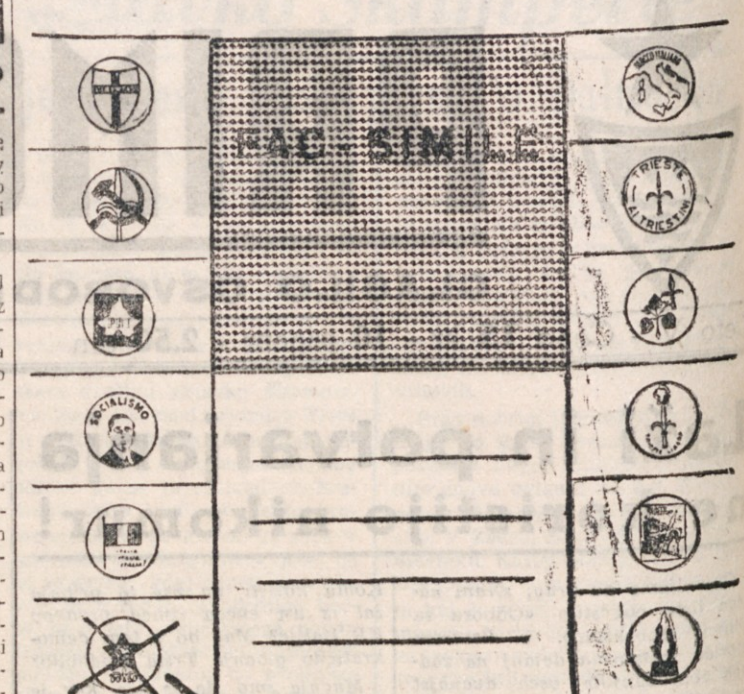
Volivce opozarjamo, da v teh dneh pred volitvami hodijo nekateri zlonamerneži po stanovanjih in se predstavljajo kot občinski uradniki ter zahtevajo volivna potrdila s pretežno, da so potrebna popravila. Pri tem odrgajo kontrolni kupon o opravljenem glasovanju in na ta način uničijo vrednost volivne izkaznice. Zaradi tega opozarjamo vse volivce, naj bodo previdni in vsak tak primer takoj javijo na najbližjo policijsko postajo.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 2. junija 1949 se je v Trstu rodilo 6 otrok (mrtvorojen 1). Umrla je 5 oseb, porokov pa je bilo 4. Civilne poroke: Spediter: Sommer Anton in Kladić Bianca. Cerkevne poroke: vojak ameriške vojske Shipano James in učiteljica Ferri Ana Marija, inženir Domini Bruno in gospodinja Fetter Laura, železostrojar Cuttito Aloiz in gospodinja Simonato Marija, kofar Fabris Bruno in gospodinja Grassi Silvana. Umrli so: 63-letna Bartoli Ottilia, por. Gladuli, 81-letni de Gumberth Josip, 51-letni Ferretti Leopold, 28-letni Cattaruzza Josip, 41-letna Babic Celestina, por. Božić.

VOLIVCI, VOLIVKE!

V tržaški občini bomo volili tako-le:

Tako bomo volili!

Na štiri črte med volivnimi znaki posameznih strank bo vsak volivec lahko vpisal štiri kandidate Ljudske fronte, za katere je pripravljen, da bodo najdostojnejše in najzatrnejše v tržaškem občinskem svetu v bodočih dveh letih zagovarjali interese našega ljudstva.

ROLEDAR

Petek 3. junija
Klotilda, Radoslava
Sonce vzhaja ob 4.18, zahaja ob 19.48. Dolžina dneva 15.30. Luna vzhaja ob 10.44, zahaja ob 0.35.
Jutri sobota 4. junija
Franciška, Dika

SPOMINSKI DNEVI

1945 je umrl ugledni vrhak Boljeviške partije N. I. Kalinin. Rojen leta 1875.
1875 je umrl Georges Bizet, francoski skladatelj. Rojen 25. oktobra 1838.
2. do 3. 1944 je IV brigada napadla postojanko Polnik pri Litiji.

ENOTNI SINDIKATI

Stavbni ključavničarski in tesarski nameščenici imajo v nedeljo 5. t. m. ob 9.30 občni zbor v ul. Imbriani 5/I.

V ponedeljek roditeljski sestanek

Uprava slovenskega Dijakega doma, vabi starše svojih gojencev in gojenk kakor tudi starše dijakov, ki prihajajo v Dijaki dom k učnim uram, na zadnji roditeljski sestanek v tem šolskem letu, ki bo v ponedeljek dne 6. junija ob 9 dopoldne v prostorih Dijakega doma.

Koncert Komornega pevskega zbora na Opčinah

Na koncertu, ki bo danes zvečer, nam hoče Komorni zbor pokazati najraznovrstnejše pesmi iz svojega repertoarja. Poleg preproste narodne pesmi bomo slišali udarne partizanske pesmi, poleg impresionističnega Wagojevega »Trenutka« strogo klasično Gallusovo skladbo. Pričetek je ob 20.30 uri.

Oddaja grobnic na pokopališču pri Sv. Ani

Uprava občinskega pokopališča pri Sv. Ani sporoča, da bodo v najkrajšem času pripravljene grobnice št. XXIX na oddelku II. z desetletno pravico, kjer so posmrtni ostanki pokopanih ob 9. maja do 13. junija 1949.

Kdor bi hotel posmrtno ostanke prenesti v drug grob, se mora do 18. junija t. l. obrniti na odsek za pokopališča v ul. Teatro 5-III, soba št. 43. Kasneje mu prekop ne bo več dovoljen. Prav tako postane grobne plošče in drugi pogrebni znaki, če jih do tega roka ne dvigne, last občine.

</

VOLIVNI PROGRAMI

Slovansko - italijanske ljudske fronte

za občine DEVIN - NABREŽINA, ZGONIK, REPENTABOR, DOLINA in MILJE

Demokratske organizacije Tržaškega ozemlja, združene v Slovansko - italijanski ljudski fronti, PROTESTIRAJO proti sedanjim upravnim volitvam

ker bodo izvedene v nasprotju z določili mirovne pogodbe pred političnimi volitvami;

ker so bili vpisani v volivne imenike in dobili volivno pravico desetisoči oseb, ki volivne pravice nimajo, ker niso državljani STO-ja, in ki v večini predstavljajo volivno množico reakcionarnih skupin; hkrati pa je pod različnimi formami odvzeta volivna pravica tisočim državljanom samo zaradi tega, ker so antifašisti;

ker so z uporabljenimi metodami predstavniki širokih ljudskih množic izključeni od priprav za volitve.

Zaradi tega protestirajo proti očitnemu poizkusu, da bi se s temi protidemokratskimi upravnimi volitvami preudiciral krajevni politični položaj.

OPOZARJAJO javno mnenje na manevre okupacijske vojaške uprave in domačih reakcionarnih skupin, ki hočejo potvoriti dejansko stanje z odklanjanjem demokratičnih političnih volitev, izvedenih v duhu statuta STO-ja.

UGOTAVLJAJOČ ta dejstva se Slovansko-italijanska ljudska fronta udeleži teh volitev, ker se z udeležbo na volitvah aktivno bori proti reakciji, za demokratične pravice in življenjske interese ljudskih množic.

Za normalizacijo političnega in gospodarskega življenja ozemlja

1) Slovansko-italijanska ljudska fronta ugotavlja, da je normalizacija političnega in gospodarskega položaja povezana z uveljavljanjem mirovne pogodbe in zato zahteva imenovanje guvernerja STO-ja in uveljavljanje statuta.

2) Zahteva takojšnje priznanje veljavnosti določil mirovne pogodbe, predvsem onih, ki jamčijo človečanske pravice in osnovne državljanske svoboščine, enakopravnost spola, narodnosti in kulture. Poleg tega zahteva uveljavljanje določbe, ki uvaja uporabo dveh uradnih jezikov: italijanščine in slovenščine.

Za obnovo gospodarstva in sanacijo trgovinske ter upravne bilance

3. Poudarja, da pomeni vključitev Trsta v okvir maršaliziranih dežel gospodarsko in politično podrejevanje cone A STO-ja interesom anglo-ameriškega imperializma, kar škoduje interesom Trsta in njegovega prebivalstva;

4. Za splošno obnovo gospodarstva in poživitev vseh gospodarskih panog ozemlja — kar bo hkrati uravnovesilo trgovinsko bilanco in s tem zmanjšalo STO-ju gospodarsko in politično neodvisnost — smatra Slovansko-italijanska ljudska fronta, da je v interesu vsega prebivalstva potrebno sledeče:

- Povrnitev vse državne imovine, ki po določilih mirovne pogodbe pripada STO-ju in ki je sedaj vključena v skupinah IRI, FINMARE itd. kot za. pr. Lloyd, ladjedelnice, ILVA, razne banke, itd.
- Upravo velikih industrijskih in bančnih kompleksov in velikih tržaških paroplovnih družb naj izvaja ljudstvo po svojih predstavnikih.
- Povrnitev tržaških pomorskih prog, s tem da se na podlagi mirovne pogodbe vrnejo vse ladje, ki so bile vpisane v tržaški ladijski register in ki so kasneje prišle v italijanska pristanišča. Prav tako je potrebna povrnitev škode in izostalega dobička.
- ZVU naj prekliče vse politične, gospodarske in finančne sporazume z italijansko vlado, ker nasprotujejo mirovni pogodbi in interesom STO-ja in spravljajo po anglo-ameriških okupirano cono STO-ja v odvisnost in jo dejansko spreminjajo v italijansko pokrajino.
- Sklenitev direktnih gospodarskih sporazumov z vsemi državami, posebno pa z zalednimi, kar bo zagotovilo delo predvsem ladjedelnice, ILVI, vsej industriji, trgovini in pristanišču.
- Ustanovitev mešanih predstavništev, katerih cilj naj bi bil pospeševanje trgovinske izmenjave z zalednimi državami ter ustanovitev skupne organizacije za koordinacijo trgovine preko našega pristanišča, v kateri naj bi bili predstavniki vseh zainteresiranih držav.
- Ustanovitev stalnega mednarodnega vzorčnega velesejma, ki naj pospešuje gospodarske in trgovske stike z vsemi zainteresiranimi državami.
- Slovansko - italijanska fronta zahteva reformo državnega in občinskega fiskalnega sistema, izhajajoč iz predpostavke, da je potrebno po-večati direktne davke ter zmanjšati indirektno z uvajanjem sistema progresivnega obdavčenja, tako da bi davčni pritisk obremenjeval predvsem go-
spodarsko privilegirane sloje ter štedil revnejše sloje.
- Državne in občinske podpore je treba povečati do največje mere, vse stroške okupacije pa naj plača Italija, kot je to določeno v mirovni pogodbi.

V interesu delavskega razreda in vseh delovnih ljudi

7. V svrhu zmanjšanja dela in izboljšanja ekonomskih pogojev delavskega razreda ter vsega delovnega ljudstva, kakor tudi za zvišanje so-
stalne ravni življenja, zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta:

- zaporo odpustov z dela;
- urad za delo naj upravlja sindikati;
- bolniške blagajne, zavod za socialno skrbstvo in zavod za nezgodno zavarovanje se morajo združiti v eno samo organizacijo, ki naj jo upravlja direktno zavarovalni sam;
- odstranitev iz policije in vseh uradov ter državnih in občinskih podjetij vseh tistih, ki so sodelovali z nacifasizmom in ki so zapustili kraje, kjer so zagrešili svoje zločine, ter se zatekli v našo cono, kjer so našli dobrohotno podporo za svojo namestitve s strani tistih, ki so na tem zainteresirani.

Za žene:

- Za žene zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta sledeče:
- ženam je treba priznati za enako delo enako plačilo kot moškim;
- pravično je treba rešiti vprašanje žena, ki so družinski poglavarji;
- gospodinjinske pomočnice je treba smatrati kot delavke in jim je treba torej priznati iste pravice;

Za mladino:

- Za mladino zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta, da se mladim ljudem omogoči, da si po svojih zmožnostih in željah izberejo sa-
mo svojo življenjsko pot.

V obrambo kmetov in kmečkega gospodarstva

10. Za obrambo kmetov in kmečkega gospodarstva se Slovansko-italijanska ljudska fronta zavzema za sledeče:

- izboljšanje sedanega težkega stanja na podeželju, ki je posledica nekdane in sedanje politike vladajočih razredov, ki streme za raznarodovanjem in skrajnim izkoriščanjem kmetov, z oviranjem, glede na specifične pogoje, zapuščanja podeželja s pomočjo dajanja primernih podpor za go-
spodarsko izboljšanje in dodeljevanjem kreditov po nizkih obrestih, ki naj omogočijo izboljšanje kmečkega gospodarstva in največje možno izkorišča-
nje vse obdelovalne zemlje ter tako doseči dvig vrednosti domačih proizvodov;
- obnoviti je treba mrežo hranilnic, ki jih je uničila fašistična vladavina s socialnim in nacionalnim zatiranjem, in vrniti jim je treba vso premočino in nepremično imovino;
- odpraviti je treba monopolistično vlogo ustanov, ki jih je ustvaril stari režim, kot Pokrajinski agrarni konzorcij; njihovo vlogo in pravice naj prevzame Kmetijska zbornica, ki jo je treba ustanoviti.

Za izboljšanje položaja obrtništva, male in srednje industrije in trgovine ter ribištva

11. V obrambo interesov obrtništva, male in srednje trgovine in industrije ter ribištva pred monopolom velikih, zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta sledeče:

- Zbornico za trgovino, industrijo in kmetijstvo je treba izpremeniti v Zbornico za trgovino, industrijo in obrt ter jo reorganizirati in de-
mokratizirati z demokratičnimi volitvami vseh organov in vseh instanc na podlagi demokratičnih načel, tako da bodo pravilno zastopani mali in
srednji trgovci, industrijci in obrtniki na podlagi njihovega številčnega razmerja proti velikim, ne pa na osnovi gospodarske moči;
- razvoj širokega dolgoročnega kreditnega sistema v prid obrtništvu, mali in srednji trgovini ter mali in srednji industriji;
- za ribolov naj se ustanovi zbornica, eventualno zbornica za kmetijstvo in ribolov na podlagi omenjenih načel tudi glede dodeljevanja
kreditov.

Za demokratično šolo in ljudsko prosveto

12. Za demokratizacijo in izboljšanje šole smatra Slovansko-italijanska ljudska fronta, da je potrebno storiti sledeče:

- demokratizirati šolo s popolno reformo učnih načrtov;
- odstraniti iz šol in vsega šolskega aparata vse eksponente fašizma, posebno pa odstraniti iz slovenske šole vse učitelje in profesorje, ki so
vojni zločinci, belogardisti in ustaši.

Za telesno vzgojo in šport

13. Za okrepitev telesne vzgoje in športa zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta podporo pobudam ustanov in društev, katerih namen
je približati najširšim slojem tiste športne panoge, ki so sedaj privilegij ozkega kroga športnikov, ter nepristranske subvencije vsem športnim
organizacijam.

Za partizane, antifašistične politične preganjance in oškodovance

14. Slovansko - italijanska ljudska fronta zahteva pravično priznanje pravic partizanov, antifašističnih političnih preganjancev in oškodovancev
ter terja, naj se obine obvežejo:

- da zagotove primerno pokojnino družinam padlih v osvobodilni borbi in invalidom;
- da zanjajo delo in ponovni sprejem v službo, izgubljeno zaradi vojne ali fašističnega preganjanja, partizanom, antifašističnim prega-
njancem in oškodovancem;
- da zagotovijo odgovarjajočo odškodnino političnim oškodovancem in preganjancem, ki so trpeli škodo in uničevanja zaradi fašističnega
podelja;
- da nudijo invalidom možnost fizične prevzgoje in strokovne usposobitve, tako da bodo lahko uspešno opravljali delo, ki odgovarja njihovim
fizičnim sposobnostim;
- da dosežejo od pristojnih oblasti podelitev licenc za prodajanje monopolističnega blaga, časopisov itd. vdovam in invalidom osvobodilne
borbe.

15. Slovansko - italijanska ljudska fronta zastopa potrebo širokega programa za ojačanje turizma.

V skladu s splošnim delom volivnega programa Slovansko-italijanske ljudske fronte in z načeli, ki so vodila naše prebivalstvo
v narodno - osvobodilni vojni, postavlja Slovansko - italijanska ljudska fronta sledeče volivne programe za občine
DEVIN - NABREŽINA, ZGONIK, REPENTABOR, DOLINA in MILJE:

DEVIN - NABREŽINA

Upravna avtonomija

Občinska uprava, ki se mora demokratizirati z ustanovitvijo
vseh svetov, mora imeti čim širšo avtonomijo.

Enakopravnost slovenskega jezika

Vse občinsko uradovanje mora biti dvojezično. Dolžnost ob-
činske uprave je tudi, da zahteva, da tudi drugi javni organi
spoštujejo načelo enakopravnosti slovenščine z italijanščino.

Kamnosečka industrija

Občinska uprava mora revidirati vse pogodbe, s katerimi so
bili oddani kamnolomi v zakup. Višina zakupnine mora biti
prilagojena kupni vrednosti lire. Pri oddaji kamnolomov v za-
kup morajo imeti prednost domačini in predvsem zadrugi, ki jih
mora podpreti občinska uprava. Občinska uprava mora zahteva-
ti od zakupnika pri oddaji kamnoloma v zakup, da se izvaža ka-
men le v obdelanem stanju. Na drugih merodajnih mestih pa da
se pri gradnji uporablja predvsem kamen domačega izvora.

Poljedelstvo in živinoreja

Občinska uprava mora s primernimi ukrepi skrbeti, da se se-
danje težko stanje kmetov izboljša. V ta namen mora podpreti
korake, da dobijo kmetje primerne podpore za gospodarske
zbojilave in dolgoročno posojila po nizki obrestni meri. Za iz-
popolnitev stanja govedi. Zaščititi je treba domače pridelke in

še posebej vino ter mleko pred konkurenco tujih pridelkov. Da-
javke za kakor živine in na vino za domačo uporabo naj se od-
pravijo.

Ustanoviti je treba drevesnice in trsnice, da se omogoči kme-
tom dobava živega sadnega materiala in tri - divjak.

Občinska uprava naj podpre zahtevo slovenskega naroda na
STO-ju po slovenski kmetijski šoli in strokovnih tečajih.

Občinska uprava mora reorganizirati živinozdravniško službo
tako, da bo zagotovljeno uspešno zdravljenje živine.

Revni živinorejcem pa naj omogoči brezplačno zdravljenje
živine.

Ribištvo

Občinska uprava mora podpreti domače ribiče z dolgoročnimi
krediti po nizki obrestni meri za obnovo ribiškega inventarja s
težnjo, da se ribolov organizira na zadrugi osnovi. Občinska
uprava mora v tej smeri nastopati iniciativno in materialno pod-
preti ribiške zadrugi.

Postavlja se zato nujna zahteva za gradnjo pristanišča za ri-
bičje nabrežinske občine.

Elektrifikacija

Občinska uprava mora skrbeti, da se izvede elektrifikacija Med-
je vasi, Cerovelj in Mavhinj. V vseh Sempolaju, Prečniku, Pra-
proti, Silvnu in Trnovici, kjer je bila električna napeljava izve-
dena s sredstvi prizadetih občanov, se mora električno omrežje
spopolniti in dobaviti prizadetim občanom števeci.

Potreba je napeljava industrijskega toka za potrebe kmetij-
stva in gospodinjstva po nižjih cenah.

Po vaseh se mora napeljavati javna razsvetljava.

Vodovod

Uprava vodovoda naj preide v roke občinske uprave, katere
dolžnost je omogočiti prebivalcem bivše občine Mavhinj t. j. Ce-
rovljam, Mavhinjam, Sesljanu in Vižovljam, da si nabavijo potreb-
ne cevi za napeljavo vode po hišah.

Zahteva se dobava vode za poljedelske namene po nižnjih ce-
nah. V tej zvezi mora občinska uprava vztrajati, da se kmetom
poravnava škoda, nastala pri napeljavi vodovoda.

Obnova

Treba je izvesti še ne-dovršeno obnovo v občini in predvsem
v vaseh: Medja vas, Mavhinje, Cerovlje, in Vižovlje. Prebival-
cem teh vasi, ki se bil še posebej prizadevi za časa narodne osvo-
bodilne borbe, mora bodoča občinska uprava prisločiti na pomoč
pri nabavi živega in mrtvega inventarja.

Davki

Občinska uprava naj stori takoj ukrepe, da se izvede čimprej
reklasifikacija zemljišč bodisi glede kulture kakor donosnosti.
Obdavčitev naj bo progresivna glede na donosnost in dohodkov.
Nujna je reforma dosedanjega sistema izterjevanja davkov.
Del državnih davkov mora preiti v korist občine zaradi urav-
novešanja občinskega proračuna.

Pogozdovanje

Občinske gmajne, ki niso sposobne za pašnike, je treba pogoz-
diti. Zasebnikom, ki bi hoteli pogozditi lastne gmajne, naj občina

preskrbi brezplačne sadike in da primerne podpore.

Šolstvo

Zahteva se zgraditev šolskega poslopja v Sempolaju, v Cerov-
ljah in v Stivanu.

Dosedanje dvoletno strokovno šolo v Nabrežini je treba spre-
meniti v triletno.

Pri vseh šolah naj se ustanove roditeljski svet.

Otrokom naj se nudi poleg redne zdravniške pomoči podpora
v šolskih potrebščinah in možnost letnega letovanja.

Občinska uprava mora podpreti ljudsko iniciativo po zgraditvi
ljudskih prosvetnih domov.

Zdravstvo in higiena

Ustanovijo naj se dobro opremljene ambulante in namestijo
bolnišnice. Zdravniški pregledi, zlasti mladine, naj bodo bolj po-
gosti.

Po vaseh naj se ustanovijo javna kopališča in obnovi že ob-
stoječe v Nabrežini. Organizirajo naj se posvetovalnice za ma-
tere.

Zgradijo naj se javne pralnice.

Šport

Igrišče v Nabrežini naj se spošolni z dograditvijo kopališča in
slučilnice.

Z G O N I K

Upravna avtonomija

Občinska uprava s mora demokratizirati z ustanovitvijo vaških svetov, s katerimi mora biti tesno povezana v vseh vprašanih tujakih se prizadeva vasi in imeti čim večjo avtonomijo.

Enakopravnost slovenskega jezika

Ustno in pismeno uradovanje na občini mora biti dvojezično. Občinska uprava mora zahtevati, da tudi drugi javni organi spoštujejo načelo enakopravnosti slovensčine z italijanščino.

Poljedelstvo in živinoreja

Občinska uprava mora polagati vso skrb, da se izboljša stanje kmetov s primernimi ukrepi in to predvsem s podporami za gospodarske zboljšave, s posredovanjem za dolgoročno posojila po nizki obrestni meri, s zaščito domačih pridelkov zlasti vina in mleka pred konkurenco tujih pridelkov, s podpiranjem zadrug, z odpravo dajatev na zakol živine za domačo uporabo, tesnejšo povezavo živinodržavnikov z živinorejci, z neposredno povezavo občine s poljedelskim inšpektoratom.

Občinska uprava mora podpreti zahtevo slovenskega naroda na STO-ju po ustanovitvi slovenske kmetijske šole, drevesnice in trsnice.

Davki

Občinska uprava mora storiti vse potrebne ukrepe, da se revidira obdavčevanje. V to svrhu mora zahtevati, da se čim prej izvede reklasifikacija zemljišč in omili težki davčni pritisk na kmete. Obdavčevanje mora biti progresivno.

Nujna je reforma dosedanjega sistema izterjevanja davkov. Del državnih davkov mora preiti v korist občine zaradi uravnoteženja občinskega proračuna.

Elektrifikacija

Občinska uprava mora skrbeti, da se izvede elektrifikacija po vseh vaseh občine in napelje poleg toka za razsvetljavo tudi industrijski tok za potrebe kmetijstva, obrtništva in gospodinjstva po nižjih cenah.

Po vaseh naj se napelje javna razsvetljava.

Vodovod

Po vaseh naj se zgradijo javna napajališča za živino in javne pralnice. Uporaba vode za kmetijske potrebe mora biti po nižjih cenah.

Pogozdovanje

Vse občinske gmajne, ki niso primerne za pašnike, naj se

pogozdijo. Privatnikom, ki hočejo pogozditi lastne goličave, naj občina prisrbi brezplačno sadike in odobri primerne podpore.

Občinske poti

Nujno je, da se sedanje občinske poti in to zlasti poti iz Samotorce v Salež, iz Saleža v Zgonik, iz Zgonika v Gabrovec, iz Zgonika v Repnit, iz Repnita v Brisčike in na postajo Prosek, popravijo in razširijo, da bodo odgovarjale sedanjim prometnim potrebam.

Zahteva se tudi, da se poti na polja in travnike, popravijo in razširijo.

Šolstvo in ljudska prosveta

Občinska uprava mora posvetiti vso pažnjo šolskim in prosvetnim problemom. Zahtevamo, da se šolsko poslopje v Zgoniku razširi in popravi v skladu s sedanjimi potrebami in da se zgradi novo šolsko poslopje v Sale-u.

Občinska uprava mora podpreti ljudsko iniciativo za zgraditev ljudsko prosvetnih domov.

Zdravstvo in higiena

V krajih, kjer še ni občinskih ambulant jih je treba ustanoviti, kjer pa že obstajajo, jih je treba razširiti in dobro opremiti. Imenuje naj se občinsko bolnišnico. Skrbeti je treba, da

bodo obiski občinskega zdravnika bolj pogosti. Omogočiti se mora brezplačno zdravljenje revnejšim občanom. Občinski zdravnik mora periodično pregledovati mladino. Izvesti je treba revizijo seznama revnih.

Po vaseh naj se zgradijo javna kopališča.

Zemljiška knjiga

Občinska uprava mora posredovati, da se zemljiška knjiga z dokumenti, ki se še vedno nahaja v Sežani, prenese čim prej na STO in tako omogoči kmetom ureditev še neurejenih zemljiških zadev, olajša dobivanje hipotekarnih posojil in promet z nepremičninami.

Stanovanjski problem

Zaradi pomanjkanja stanovanj in to zlasti v Gabrovcu naj občinska uprava dela na tem, da se zgradi potrebno število stanovanj za delavske družine.

Industrija in turizem

Občinska uprava mora dati iniciativo, da se izkoristijo vse možnosti za razvoj industrije (kamnolomi) in turistične dejavnosti v občini v splošno korist občanov.

R E P E N T A B O R

V skladu s splošnim delom volivnega programa Slovensko-italijanske ljudske fronte za upravne volitve na anglo-ameriškem področju Tržaškega ozemlja in z načeli, ki so vodila prebivalstvo naše občine v narodno osvobodilni borbi, postavlja S.I.L.F. za občno Repentabor sledeči volivni program:

Upravna avtonomija

Občinska uprava, za katero zahtevamo čim večjo avtonomijo, se mora demokratizirati z ustanovitvijo vaških svetov, s katerimi mora imeti tesno povezavo v vseh vaških problemih.

Enakopravnost slovenskega jezika

Na občini mora biti ustno in pismeno uradovanje dvojezično. Občinska uprava mora zahtevati, da tudi javni organi spoštujejo načela enakopravnosti slovensčine z italijanščino.

Odprava fašističnih zakonov in uredb

Občinska uprava mora zahtevati, da se takoj prekliče fašistična uredba, s katero so bili poitalijančeni in popačeni naši slovenski primki ter polagati vso skrb, da se tudi v bodoče onemogoči vsako popačevanje slovenskih prilikov.

Občinska uprava mora tudi zahtevati, da se odpravijo vsi fašistični zakoni, kateri so v veljavi na tujakšnem ozemlju.

Poljedelstvo in živinoreja

Občinska uprava mora polagati vso skrb, da se izboljša stanje

naših kmetov s primernimi ukrepi in to predvsem s podporami za gospodarske zboljšave, s posredovanjem za dolgoročno posojila po nizki obrestni meri, zaščiti se morajo pred konkurenco domačih pridelki zlasti vina, sadje in mleko, z ustanavljanjem in podpiranjem zadrug, da se omogoči čim cenejša nabava živinskih krmil, podpreti mora našega kmeta, da mu bo dana možnost gojenja plemenskih svinj in sploh plemenske goveje živine. Živinodržavnik mora biti tesno povezan z živinorejci in občina mora biti tesno povezana s poljedelskim inšpektorjem.

Občinska uprava mora podpreti zahtevo slovenskega naroda v STO-ju po ustanovitvi slovenske kmetijske šole, ureditev gozdne in sadjarske drevesnice in trsnice, kjer bi se gojile trte, ki bi odgovarjale naši zemlji.

Davki

Občinska uprava mora zahtevati, da se čimprej izvede reklasifikacija zemljišč glede kultur in donosnosti ter omili težki davčni pritisk na kmete. Obdavčitev mora biti progresivna glede na donosnost in dohodek.

Nujna je reforma dosedanjega sistema izterjevanja davkov. Del državnih davkov mora preiti v korist občine zaradi uravnoteženja občinskega proračuna.

Pogozdovanje

Ker so nam v času NOB nacifašisti uničili mnogo gozdov, naj bi se vse občinske goličave, ki ne odgovarjajo za pašnike, pogozdijo. Privatnikom, ki hočejo pogozditi lastne goličave, naj bi

občina brezplačno preskrbela potrebno količino sadik ter odobri la primerne podpore v ta namen.

Šolstvo, ljudska prosveta in občinsko upravno poslopje

Občinska uprava mora posvetiti pažnjo, da se dvigne šolstvo na odgovarjajočo stopnjo izobraževanja, da se poživi kulturno prosvetno delo, da se popravijo šole in zgradi šolsko poslopje na Fernetičih.

Občinska uprava mora podpreti ljudsko iniciativo za zgraditev ljudsko prosvetnega doma.

Potrebna je tudi zgraditev občinskega upravnega poslopja, ki naj bi odgovarjalo današnjim potrebam.

Zdravstvo in higiena

Občinska uprava mora skrbeti, da se uredi in primerno opremiti občinsko ambulantno. Obiski občinskega zdravnika morajo biti bolj pogosti. Omogočiti se mora brezplačno zdravljenje v bolnicah revnim občanom, zato je nujna revizija seznama revnih. Uvesti je treba splošne periodične zdravniške preglede mladine in otrok. Zgraditi je treba vsaj 2 javni kopališči in organizirati posvetovalnico za matere.

Zemljiška knjiga

Občinska uprava mora posredovati, da se zemljiška knjiga z

dokumentu, ki se še vedno nahaja v Sežani, čimprej prenese na STO in tako omogoči kmetom ureditev še neurejenih zemljiških zadev, olajša dobivanje hipotekarnih posojil in promet z nepremičninami.

Občinska uprava mora intervenirati pri sodišču v Sežani, da se izdajo kmetom zemljiško knjižne izvlečke, ki so potrebni, da dobijo kmetje odškodnino.

Turizem in industrija

Ker je naša občina za turizem precej privlačna je treba to tako urediti, da bo prišla ta delavnost naše občine v splošno korist občanom.

V naši občini imamo več kamnolomov, katerih razvoj je še velik. Zato moremo tej industriji nuditi vso pomoč in jo modernizirati, da se opravi primitivno delo v kamnolomih.

Pospešiti se mora tudi kolesarska obrt, ki ima pri nas vse predpogoje za razvoj.

Elektrifikacija

Občinska uprava naj posrbi za elektrifikacijo v Fernetičih.

Vodovod

Občinska uprava naj zgradi še eno napajališče v Velikem Repnu in naj omogoči posameznikom, da skupni organizaciji prizadej tih kmetov napeljejo vodovode po hišah.

D O L I N A

Upravna avtonomija in demokratizacija občinske uprave

Občinska uprava se mora demokratizirati z ustanovitvijo vaških svetov in imeti čim večjo avtonomijo.

Enakopravnost slovenskega jezika

Ustno in pismeno uradovanje na občini mora biti dvojezično. Občinska uprava ima dolžnost zahtevati, da tudi drugi javni organi spoštujejo načelo enakopravnosti slovensčine z italijanščino.

Poljedelstvo in živinoreja

Občinska uprava mora skrbeti, da se izboljša težko stanje kmetov s primernimi ukrepi in to predvsem s podporami za gospodarske zboljšave, s posredovanjem za dolgoročno posojila po nizki obrestni meri, s zaščito domačih pridelkov, zlasti vina in mleka pred konkurenco tujih pridelkov, s podpiranjem zadrug, z odpravo dajatev na zakol živine za domačo uporabo, s tesnejšo povezavo živinodržavnikov z živinorejci in z neposredno povezavo občine s poljedelskim inšpektoratom.

Občinska uprava mora skrbeti in podpreti živinorejce pri obnovi in oplenitvi živine.

Občinska uprava mora podpreti zahtevo slovenskega naroda na STO-ju po ustanovitvi slovenske kmetijske šole, drevesnice in trsnice.

Davki

Občinska uprava mora storiti potrebne ukrepe, da se uvede progresivno obdavčevanje na osnovi donosnosti in dohodkov. Zahtevati mora, da se čim prej izvede reklasifikacija zemljišč glede na kulturo in donosnost ter da se umili težki davčni pritisk na kmete.

Nujna je reforma dosedanjega sistema izterjevanja davkov. Del državnih davkov mora preiti v korist občinskega proračuna zaradi uravnoteženja.

Elektrifikacija

Občinska uprava mora skrbeti, da se izvede elektrifikacija v ostalih vaseh občine in sicer v Domju, Prebenku, Mačkovljah in Gročani. Potrebno je dalje, da se po vsej občini ojači in spopolni napeljava industrijskega toka za potrebe kmetijstva, obrtništva in gospodinjstva, ki mora biti po nižjih cenah.

Vodovod

Po vseh vaseh občine se mora napeljati vodovod, zgraditi javna napajališča za živino in javne pralnice. Uporaba vode za kmetijske potrebe mora biti po nižjih cenah.

Pogozdovanje

Vse občinske gmajne, ki so nedostopne za živino in neprimerne

ne za pašo naj se pogozdijo. Kmetom, ki hočejo pogozditi lastne goličave, naj občina prisrbi brezplačno sadike in odobri primerne podpore.

Občinske poti

Občinska uprava mora skrbeti za razširitev in primerno vzdrževanje občinskih cest, tako da bodo odgovarjale današnjim prometnim zahtevam.

Obnova

Občinska uprava mora založiti vso vnašo, da se čim prej konča obnova v Mačkovljah, Boljuncu, Dolini, Prebenku in Krogoljah. Nujno je popravilo zidov in ureditev kanalizacije po vseh vaseh.

Pospešitev obnove je nujno tudi zaradi rešitve pereče stanovanjske krize.

Šolstvo in ljudska prosveta

Dolžnost občinske uprave je posvetiti vso pažnjo šolskim in prosvetnim problemom. Potrebna je zgradnja novih šol za vasi Mačkovlje, Prebenek in za vasi Gročano, Drago.

Občinska uprava mora podpreti zgraditev ljudsko prosvetnih domov in kjer je treba nastopati iniciativno.

Zdravstvo in higiena

Občinska uprava mora posvetiti vso pažnjo organizaciji občinske

ske ambulate. Kjer so občinske ambulate se morajo razširiti in dobro opremiti. Imenovati je treba občinsko bolnišnico. Skrbeti mora, da bodo obiski občinskega zdravnika redni in bolj pogosti, ter da bodo zdravniški pregledi vestni in temeljiti. Revidirati je treba seznam revnih, da se omogoči brezplačno zdravljenje v bolnicah revnim občanom. Občinski zdravnik mora periodično in temeljito pregledati mladino. Organizirati je treba posvetovalnico za matere in zgraditi po vaseh javna kopališča.

Turizem

Pospešiti in izkoristiti je treba vse možnosti za razvoj turizma v splošno korist občanov.

Sport

Sportno igrišče v Boljuncu je treba popraviti in opremiti s kopalnico in šatelnico.

Partizani, antifašistični politični preganjanci in oškodovanci

Občinska uprava mora z vso skrbjo in vztrajnostjo podpreti zahteve partizanov, sirot in vdov po padlih partizanih, političnih preganjancev - po stalni pokojnini in invalidnini. Nuditi jim mora prednost pri zaposlitvi; in invalidom in sirotam pa možnost fizične prevzgoje in strokovne usposobitve.

M I L J E

Upravna avtonomija

Občinska uprava, za katero zahtevamo čim večjo avtonomijo, se mora demokratizirati z ustanovitvijo mestnih in vaških svetov, s katerimi mora imeti najtesnejšo povezavo v vseh problemih, ki se tičejo dotičnega prebivalstva.

Enakopravnost slovensčine z italijanščino

Ustno in pismeno uradovanje na občini mora biti dvojezično. Občinska uprava mora zahtevati, da tudi drugi javni organi spoštujejo načelo enakopravnosti slovensčine z italijanščino.

Odprava fašističnih zakonov

Občinska uprava mora zahtevati, da se takoj prekliče fašistična uredba, s katero so bili popačeni slovenski primki in preprediti v bodoče vsako popačevanje slovenskih prilikov.

Občinska uprava mora podpreti zahtevo po odpravi fašističnih zakonov, ki niso v skladu z nacionalno enakopravnostjo.

Poljedelstvo, živinoreja in ribolov

Občinska uprava mora polagati vso skrb, da izboljša položaj kmetov s primernimi ukrepi in podporami za gospodarske zboljšave. Posredovati mora, da se dajo dolgoročno posojila kmetom po nizki obrestni meri in da se zaščiti domači poljedelski pridelki pred tujo konkurenco. Podpreti mora ustanavljanje zadrug v korist kmeta in skrbeti za zboljšanje gojve živine in prasičereje. Živinodržavnik mora biti tesneje povezan z živinorejci in

občina s poljedelskim inšpektoratom. Odpraviti mora pristojbine na zakol prašičev za domačo uporabo.

Podpreti mora domače ribiče in nuditi pomoč pri ustanovitvi zadrug in pri dobavi kreditov po nizki obrestni meri za spopolnitev inventarja.

Občinska uprava mora podpreti zahteve slovenskega naroda v STO-ju po ustanovitvi slovenske kmetijske šole, ureditvi sadjarske drevesnice in trsnice.

Davki

Občinska uprava mora storiti vse potrebno, da se izvede čim prej reklasifikacija zemljišč omili davčni pritisk na kmete in uvede splošno progresivna obdavčitev.

Nujna je tudi reforma dosedanjega sistema izterjevanja davkov. Država mora odstopiti del davkov za uravnoteženje občinskega proračuna.

Javna dela

Občinska uprava mora omiliti brezposelnost z zaposlitvijo delovne sile v javnih delih in to zlasti z gradnjo stanovanj za delavce, s popravilo in obnovo cest ter z zgradnjo.

Potrebna je nadalje razširitev telefonskega omrežja tako, da se povežejo vasi z Miljami in Trstom.

Občinske poti

Nujno je, da občinska uprava popravi ceste iz Milj proti drugim vasem občine kot Jelarjem in Plavjam. Skrbeti mora za redno avtobusno povezavo posameznih vasi z Miljami in Trstom.

Šolstvo in ljudska prosveta

Občinska uprava mora posvetiti vso pažnjo šolskim in prosvetnim problemom. V to svrhu mora popraviti obstoječa šolska poslopja in zgraditi nova v Miljah, Božičih, Sv. Barbari in Zavljah. Šola se mora demokratizirati; izvesti je treba reformo šolskih načrtov, odstraniti iz šolskega aparata vse eksponente fašizma vojne zločince, belogardiste in ustaše, ustanoviti se morajo rodiljski svet pri vseh šolah, podpreti s stipendijami in podporami marljive učence in dijakke, ki so brez sredstev. Ustanoviti in vzdrževati italijansko in slovensko ljudsko gledališče ter sploh dodeliti primerne prostor italijanskim in slovenskim prosvetnim društvom ter povrtni one prostore, ki so bili za časa fašizma zaplenjeni ali zasedeni.

Podpreti mora še posebej šolske in prosvetne potrebe slovenskega življa.

Po večjih vaseh je treba ustanoviti zavetišča.

Zdravstvo in higiena

Občinska uprava mora skrbeti, da se uredijo in opremito občinske ambulate, v katerih naj bodo na razpolago bolnišnice, v večjih krajih pa, kjer še ni ambulant, se morajo takoj ustanoviti. Obiski občinskega zdravnika morajo biti bolj pogosti. Revidirati je treba seznam revnih, tako dabo omogočeno brezplačno zdravljenje v bolnicah revnemu stanu. Uvesti je treba splošne periodične preglede mladine. Zgraditi je treba javna kopališča v večjih vaseh in ustanoviti posvetovalnico za matere.

Vodovod

Po vseh vaseh naj se napravi vodovod, zgradijo javna napaja-

lišča za živino in javne pralnice. Uporaba vode za kmetijske potrebe mora biti po nižjih cenah.

Elektrifikacija

Občinska uprava mora skrbeti za elektrifikacijo po vseh vaseh občine. Ojačiti je treba in spopolniti industrijski tok za potrebe kmetijstva, obrtništva in gospodinjstva, ki mora biti po nižjih cenah.

Po vaseh naj se napelje javna razsvetljava.

Partizani, partizanske vdove in sirote, politični preganjanci in oškodovanci

Občinska uprava mora zagotoviti primerno pokojnino ali podporo družinam padlih partizanov v borbi in invalidom, zajamčiti je treba partizanom, antifašističnim in političnim preganjancem, dati možnost invalidom fizične prevzgoje in strokovne usposobitve, dati prednost invalidom, vdovam osvobodilne borbe za podlito licenc monopolnega blaga.

Turizem

Občina uprava mora dati iniciativo, da se izkoristijo vse možnosti turistične dejavnosti v splošno korist občanov.

Šport

Bodoča občinska uprava mora podpreti vse iniciative, za pospešitev, in poglavitne telesne vzgoje mladine.

Volivna zborovanja Ljudske fronte

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ljudske fronte so zato zborovanja morali prenesti v kino dvorano v škodljivi. Kot govornika staja na poveljstvo. Stoka in Lauren- ti, vendar je slednji zaradi poškodb, ki jih je dobil pri napadu fašističnih skvadri v sredo v javnem vrstu moral svoje sodelovanje odpovedati. Tov. Stoka je dejal:

«Naša Slovensko-italijanska ljudska fronta je že javno obsodila krivico, ki se godi demokratičnemu ljudstvu z razpisom volitev in z njenimi pripravami, ker je spoznala njen namen. Reakcija namreč izrablja je volitve v svoj prilog. Zanimivo je, kako so razni prisilci sedaj dobili svoje zatočišče v Trstu in pripravili manever v prilog italijanske reakcije in da bi oni delili pravico in kruh našemu ljudstvu. Med njimi so mnogi, ki bi morali polagati račune in so tu na varnem. Vsi ti imajo tukaj pravico bivanja in volivno pravico. V nasprotju s temi pa je odvzeta volivna pravica onim, ki so prekršili fašistične zakone, dalje raznim drugim poštenim demokratom, ki na podla-

gi lažnih politikanj izgube volivno pravico. Nato je tov. Stoka obsodil Vidali- ja in njegove pristaje, ki danes razobešajo samo rdeče zastave, ko bi morale biti poleg nje tudi slovenska in italijanska z rdečo zvez- do. Jasno se vidi v tem nimen, ka- ko hočejo uničiti ves spomin na preteklost, uničiti simbole, s katerimi smo se borili in ki so bili strah in trepet našim nasprotnikom tudi v Trstu. Vsem je še živo v spominu kako je bilo reakciji ne — ljubo, ko so bile na proslavah prvega maja zastave s simboli borbe in so hoteli to preprečiti, kar pa jim ni uspelo, pač pa je letos uspelo Vi- daliju.

Mi nismo šli po poti izdajstva, kaj takega se prej nismo poznali niti v konfincijah, niti v borbi. Slovenski narod je na našem ozem- lju odgovoril in zavzel častno me- sto, ki je klical tov. Stalin vse v borbo proti fašizmu. Ponosni smo bili, da smo se lahko borili in bili na straži kot sovjetski vojak na braniku. Strši smo okove, vzeli pu- ške v roke proti istemu sovražni-

ku. Nismo štedili svojih sil in smo tudi sedaj pripravljeni, če nas bo poklical veliki Stalin v obrambo socializma. Zavedamo se namreč, če zginejo demokratične države, da bo tudi po nas.

Ni smo začeli biti kovači naše zgodovine. V začetku osvobodilne borbe smo imeli naš evanجيل zgo- dovinu komunistične partije (VKP b) in smo to knjigo čuvali kot pu- ško in svojo glavo. Nismo ustvarja- li izdajalev ampak smo ljubili svo- jo domovino, kot je učil ljubiti Sta- lin. Naša zdrava domovinska ljube- zen zato ne more biti v zlo niko- mur. Zvesti, ki nas je vodila, par- tizane v borbi, je skovala slovensko-italijansko bratstvo. Ena izmed naših zaslug in zmag v borbi je tudi kompromis, ki smo ga sprejeli in ki bi nam moral dati na tem teri- toriju guvernerja. Sicer se zaveda- mo, da nam bo tudi ta rezal hlap- čevski kruh in zato bomo šli v borbi naprej, dokler ne bo naš dlo- vek sam vladal na tem ozemlju.

Vemo, da nas čaka še trda borba, vendar bomo vztrajali, ker vemo, da več pomeni borba kot 50 let zvinjanja hrbtnice. S tem progra- mom gremo na volivno kampanjo in povemo odločno vsem, da bomo vztrajali.

Naj živi naša Slovensko-italijans- ka ljudska fronta, naj živi brat- stvo slovensko-italijanskega naroda, naj živi Komunistična partija!

V Rimanjih

V Rimanjih se je volivno zbo- rovanje Slovensko-italijanske ljud- ske fronte vršilo kljub organizira- nemu motenju mladih kriščevec in razglašev, ki jih je Vidalijev pri- gajal. Grgič s svojim motorjem zbornal iz vseh vetrov.

Peščice vaških frakcionistov, ki terorizira prebivalstvo s svojimi znanimi metodami, ne bo mogla preprečiti, da prebivalstvo, ki sko- ro v celoti obsoja početje Vidali- jevih razbijalcev, ne bi oddalo svoje- ga glasu za Ljudsko fronto, ki na- daljuje svojo borbo na slavnih tra- dicijah tržaškega demokratičnega gibanja.

To svojo voljo bo rimenjski pre- bivalstvo pokazalo tudi v svoji ude- ležbi na velikem zborovanju na Stadionu »Prvega maja« pri Sv. Ivanu v nedeljo 5. t. m.

Anglija si hoče zagotoviti oblast nad Cirenajko

Zato je z enostransko odločitvijo poverila emiru El Senussiju, ki je hlapec Londona, nalogo, da proglasi „neodvisnost“ Cirenajke, glede katere se še razpravlja v OZN

LONDON, 2. — Emir Idriš El Senussi je sinoči proglasil, da je se- daj Cirenajka neodvisna država ter je zahteval, naj Velika Britanija prizna vlado, ki jo je sestavil.

Britanski upravnik v Cirenajki je sprejel sestavo vlade, ki bo sodo- govorna za notranje zadeve, in je ja- vil, da je emir Idriš povabljen v London. Izjavil je dalje, da Velika Britanija formalno priznava željo prebivalcev Cirenajke, da se vlada- jo sami in da bo podvela vse ukre- pe, ki so v skladu z njenimi med- narodnimi obveznostmi, da omogo- či uresničenje teh želja.

Prva reakcija v Egiptu je precej neugodna. V arabskih krogih ugo- tavljajo, da je Emir El Senussi dal znak za razdelitev Libije, ki jo so skušale arabske vlade ohraniti eno- tno. Sedaj nastaja vprašanje, ali bo države arabske lige priznale no- vo vlado v Cirenajki. Predstavniki egiptске vlade je izjavili, da se e- giptska politika glede Libije ni spreminila. Libija mora ostati zdru- žena in si je mora dati možnost, da pride čim prej do neodvisnosti.

Predsednik arabske lige Azam pa- ta je izjavil: «Arabske države se ne smatrajo nikakor vezane na britan- sko odločitev za razdelitev Libije.

V obveščenih krogih poudarjajo, da bo la odločitev britanske vlade povzročila živahno diskusijo v OZN na prihodnjem zasedanju skupščine, ki bo v oktobru. Ti krogi izjavljajo, da se bodo Združeni narodi, ki so do sedaj odbili načrt Bvina-Sforza, znašli znova pred izvirnim dej- stvom. Z druge strani izjavljajo ti krogi, da je ustanovitev te vlade ne- kak vzorec in da je verjetno, da bo do skušali sedaj ustvariti v Tripoli- taniji podoben režim in jo postaviti pod italijansko varštvo. V Fezanu pa naj bi ostala francoska uprava

Trgovinska pogajanja med CSR in Anglijo

LONDON, 2. — Sinoči so se za- čela v Londonu pogajanja med CSR in Veliko Britanijo. Českoslo- vaska trgovinska delegacija se bo z britanskimi predstavniki pogaja- la tudi o finančnih vprašanjih ter o odškodnini za britansko industri- jo, ki ji bila v CSR nacionalizir- ana.

ANGELO VIVANTE

JADRANSKI IRENTIZEM

19

Ta nova miselnost predstavlja v Trstu neki resek odklon od vsega, kar je bila doslej zgodovinska tradicija mesta, njegova stremeca preteklost in njegova zaskrbljena sedanost. Zato mora ta miselnost tudi nujno naleteti na hud odpor, in sicer na aktiven odpor s strani slej ko prej močnega sloja trgovcev in na pasiven odpor s strani brez- licnega in avstrijsko usmerjenega ljudstva. Toda zgodovinski trenutek, v katerem se zaploti zametek tržaškega zedinjenega gibanja, je za uspevanje tega zametka ugoden. Pomaga mu namreč neke, čeprav prehodne gospodarski razlog. Trgovina zaide, kakor bomo videli pozneje, v obdobje prehodnih težav, v katerih bodo mnogi videli ne- zadržno propadanje ter delno po pravici valihr krivdo tega propada- nja na državo. Ta kriza bo omajala prepričanje liberalcev iz leta 1848, po katerem je procvit Trsta možen edino v njegovi zvezi z Avstrijo.

S svoje strani pa bo država, potem ko je izgubila Lombardijo in se boji še izgube Benicije, še stopnjevala svojo ljubosumno budnost nad tem jadranskim izhodiščem, ki je zanjo življenjske važnosti. Med Italijani tega ozemlja, ki so se že ločili ali pa so na tem, da se ločijo od svojih sonarodnjakov, bo opaziti občutek, da so nekako osamljeni in da njihov vpliv v monarhiji venomer upada. Iz tega dejstva izvir- rata dve posledici: prvi separatistična ideologija pritegne mnoge, ki so ji bili prej tuji ali ki so se ji celo upirali; drugi, vsi tisti, v katerih se je neka italijanska narodna zavednost že razvila, jo skušajo

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE

ODMEVI AVSTRIJSKO-ITALIJANSKE POGODBE NA TRST

Drugo bistveno vprašanje zade- va posledice avstrijsko-italijanske trgovinske pogodbe na tržaški promet. Svoj čas smo že omeni- li, da bodo nastale težave, čeprav so uradni glasovi trdili drugače.

Pretekli teden se je mudila v Trstu številna delegacija avstrijs- kih gospodarskih krogov in za- stopnikov ministrstev, ki je tudi prisostvovala zasedanju mese- sne tržaško-avstrijske trgovinske zbor- nice. Namen obiska in zasedanja je bil prav ta, da se poiské izhod zopet iz druge zagate: novi spo- rozum, ki določa tudi plačevanje stroškov za pristaniške usluge avstrijskega tranzita preko naše luke je vsled novega načina pla- čevanja (prej v dolarjih, zdaj v lirah) povisal tarifo teh uslug za avstrijskega izvoznika, ki vo- znik skoraj za 100 odst. V sled te- vga je pričakovati, da se bo ta iz- voznik in voznik odal vabilom Rotterdama in drugih zapadnih luk, naj usmeri posiljke tja, kar bo vidno v prihodnjem mesecu.

Delegati namreč kljub številnim dolгим razgovorom niso prišli do pravega zaključka, čeprav so so- delovali mnogi strokovnjaki, med njimi tudi zastopnik »Verkehrsa- strokovne revije avstrijskih špe- diterjev. Znova se je pokazalo, da je avstrijsko-italijanska pogodba morda zelo primerna za obe dr- žavi, ne pa za Trst, ki ima pose- be interes v poseben položaj ter

da je bil pri vključanju Trsta v to pogodbo odločen politični in ne gospodarski moment. Prav takšna bo nabir rešitev za pri- stopnike ministrstev, ki je tudi prisostvovala zasedanju mese- sne tržaško-avstrijske trgovinske zbor- nice. Namen obiska in zasedanja je bil prav ta, da se poiské izhod zopet iz druge zagate: novi spo- rozum, ki določa tudi plačevanje stroškov za pristaniške usluge avstrijskega tranzita preko naše luke je vsled novega načina pla- čevanja (prej v dolarjih, zdaj v lirah) povisal tarifo teh uslug za avstrijskega izvoznika, ki vo- znik skoraj za 100 odst. V sled te- vga je pričakovati, da se bo ta iz- voznik in voznik odal vabilom Rotterdama in drugih zapadnih luk, naj usmeri posiljke tja, kar bo vidno v prihodnjem mesecu.

Politicien priveseč je tudi iz- prememba naslova, ki so jo skle- nili zborovalci: namesto doseda- nje avstrijsko-tržaške trgovinske zbornice se odslej imenuje Zbor- nica za pospeševanje prometa med Avstrijo in Trstom. Konec- sja volnenu ozračju in 20. mar- cu 1948?

Tržaški trg

Postaja že običajno, da se pri- ženjanju poročila »nadaljevala se je stagnacija, kakor poprej...«, čeprav skoraj ne more biti dru- gače. Mala trgovina je odvisna od potrošnikov, ki vsako livo do- bro premišljijo, predno jo izdajo.

Kje imajo kapitalisti še močne položaje v gospodarstvu držav ljudske demokracije

Z upornostjo, ki bi jo mogli mnogo bolj koristno uporabiti, informirovski obrekovalci še naprej ponavljajo, da v Jugosla- viji ne grade socializma, da ino- ga tam kapitalistični elementi ze- lo pomembne položaje v gospodar- stvu, da se ti krepijo itd. — vse to pa kot ezultat napačne izdajalske, trockistične politike Titove klike. Namesto da trajito čas in energije v prazno, bi bilo mnogo bolj pametno (razume se, če niso istočasno tudi imperialistični agenti a la Trajča Kostov), da bi se namesto z Jugoslavijo, ki kljub njihovim željam in ukre- pom ne obnavlja kapitalizma, am- pak kjer napreduje hitro in zmag- ovito socializem, bolj bavili s svojimi zadevami; kjer ni vse v najboljšem redu, kakor kaže dneva praksa.

Prav zaradi tega, ker je Komu- nistična partija Jugoslavije pravi- lno vodila politiko, pravilno ocenila položaj in izkoristila no- ve objektivne pogoje za razvija- nje socialistične revolucije, ki so nastali med drugo svetovno vojno in po njej, se morejo danes na- rodi Jugoslavije tako hitro in uspešno razvijati ter graditi so- cializem. Na drugi strani pa teh novih pogojev komunistične par- tije drugih ljudsko demokratičnih držav niso pravilno ocenile ter iz- koristile in zato so te države v svojem razvoju zaostale za Jugos- lavijo. Mogli bi pričakovati, da bodo po vojni voditelji teh partij razvili večjo aktivnost, ko imajo pred seboj živi primer Jugosla- vije (pa tudi njene nesebično po- moč), in da bodo vodili svoje na- rode po najboljši in najkrajši poti v socializem. Zaradi svojega dog- matizma in svoje poslušnosti kot ljudje, ki nimajo hrbtnice, do še večjih dogmatikov od sebe, obe- kočajo in ovirajo socialistično iz-

gradnjo svojih dežel. Pri tem se pa dogaja, da je ravno pri njih največ takih stvari, za kar obtož- ujejo Jugoslovane. O tem ve naša javnost že precej in ni odveč, da zve še več.

Navedimo na primer Poljsko. Da nas ne bi obrekovalci in po- narejalci osumili ponarejanja, vzemimo podatke iz članka »Gos- podarska preobrazba v ljudsko- demokratični Poljski« M. Du- brovskega, ki je bil objavljen v časopisu »Voprosi ekonomiki« (Vprašanja gospodarstva), št. 9 iz leta 1948 v izdaji mislonskega »Pravde« (številka je naslovljena 21. januarja 1949).

Zelo je zanimivo pogledati, ka- ko se po razlagi omenjenega pi- sca v Poljski rešuje vprašanje socialistične preobrazbe kmetij- stva, enega najvažnejših vprašanj socialistične izgradnje, s katerim v zvezi so, kakor je znano, raz- širjene najbolj neverjetne laže na račun Jugoslavije in njene partije. Iz članka Dubrovskega se more videti, da se v zadevi socia- listične preobrazbe vasi poljske partije (čeprav je po koncu voj- ne in osvoboditvi Poljske preteko- le že več kot štiri leta) ne more ravno pohvaliti s kakimi uspehi, še manj pa s pravilno linijo, prejšnjo ali sedanjo iz te zadevi.

Ko govori Dubrovski o vpra- šanju socialistične preobrazbe kmetijstva na Poljskem, piše, da je predvideno, da bodo v letu 1949 vključili en odstotek vseh kmetijskih gospodarstev v »proiz- valne zadruge« kot višji tip kmetijskih zadrug. Te zadruge da bi morale služiti kot osnovna ob- lika v izvedbi kolektivizacije kmetijstva (torej po svojem na- menu nekaj slinčnega jugoslovans- kemu delovnim zadrugam). Toda kakšne so te zadruge? Kakor pravi Dubrovski se te zadruge usta- navljajo »po tipu delniških družb za skupno obdelovanje zemlje, kmetijskih kartelov (t) itd.« Ko to primerjamo z jugoslovansko stvarnostjo, z dejstvom, da je do konca aprila v Jugoslaviji bilo ustanovljeno že čez 4100 kmetijs- kih obdelovalnih zadrug socialistič- nega tipa (a ne kapitalističnega tipa kot na Poljskem), v katere je stopilo čez 9 odstotkov jugoslo- vanskih delovnih kmetov, potem bi bil za naše čitatele vsak komen- tar odveč. Priporočiti bi mogli samo to: Zelo je verjetno, da poljski voditelji ne bi bili do se- daj niti tega podvelji, da jih pri- mer »trockistične« Jugoslavije ne bi silil v to, samo da oni pri tem kot ljudje brez hrbtnice poslušajo ukaze od zgoraj in zaradi zmeš- njav v svojih glavah ne gredo po pravilni poti. Če bi uporab- liali marksizem — leninizem v svo- jih razmerah ustvarjalno in v re- volucionarno doslednostjo, kot je to delala jugoslovanska partija in dela poljska partija v tem prime- ru, bi brez dvoma dosegla do se- daj daleč mnogo boljše rezultate v socialistični preobrazbi vasi.

To kaže na razredne odnose v poljskem kmetijstvu. Na Poljskem kot tudi v Jugoslaviji ni bila iz- vršena formalna nacionalizacija zemlje (pa kljub temu jih ni nihče napadal!), ampak so vzpo- redno z agrarno reformo podvezli

Pretekli teden so malce več ku- povali glede na nov letni čas: blago in čevlje. Cene niso poka- zale izprememb. Pri izvozu in u- vozu se nadaljuje kriza v trgo- vini s kavo in kolonialnim blagom na sploh. Nekaj ponudb trsnega sladkorja. Živahna je trgovina z lesom na osnovi kompenzacij. Nekaj poslov je bilo s papirjem, le- penko, celulozo. Izlojal se je promet s povrtnino in južnim sadjem. Odjem zalednih držav se je namreč v letošnjih mesecih na- sproti prejšnjima dvema letoma precej izboljšal. Dovoz po morju je znašal do maja 160.000 stofov in vse je bilo odpriemljeno v Srednjo Evropo. V glavnem gre za razine, slive, fige za industrijs- ko uporabo. Lesnike in dateljine. Ameriške razine se odpremljajo v Avstrijo, levantiske v CSR. Fige so bile tudi za Mađarsko, ame- riške slive za Avstrijo, dateljine iz Sirije in Iraka za CSR in Av- strijo. Lesniki prihajajo iz Tur- čije, citrone in oranže pa iz Si- rije za Avstrijo in CSR. Pri tem prometu, kjer kaže, da bo zaled- je odkupovalo vedno več, so so- delovali tudi mnoge tržaške tvr- de s kompenzacijskimi kupčijami.

reč v poljski zunanji trgovini ude- ležen tudi zasebni kapital (tega pa, čudno, ni v Jugoslaviji, ki »kornavija kapitalizem«). Pri tem Dubrovski pristavlja, da Poljska ne odstopa od trgovinskih vezi z kapitalističnimi državami. Razume se, da li to ne pripisuje v greh, kakor to sicer dela v odnosih do Jugoslavije. Dubrovski dalje na- vaja, da so v poljskem gospodar- stvu »elementi državne kapitali- zma, kot na primer trgovska združenja in posamezna podjetja z udeležbo zasebnega kapitala«, ki se bavijo z odkupovanjem žita in živine, prodajo industrijskega bla- ga in izvozom kmetijskih pridel- kov. »Razen tega« — pravi nazad- nje Dubrovski — »za obnovo pri- stanjši in za tehnična svetovanja čisto pozivajo tuje tvrdke«. Ko govore o gospodarskih ukrepih ju- goslovanske partije in vlade ekri- tiki, posebno pa poljski, imajo navado, da jih poleg uporabe že navedenih vzdevkov kot »trocki- stični« itd. označujejo kot pusto- lovske. Poleg ostalega so oni raz- glasili za pustolovsko tudi jugo- slovansko politiko oskrbovanja pri tem govorili, da ogroža živ- ljenjsko raven jugoslovanskih de- lovnikov množico. Dejstva pa na dru- gi strani kažejo, da pustolovstvo, ki je značilno za politiko teh ekri- tikov na splošno, še prav poseb- no pa v zadevi oskrbovanja, pri- haja do izraza ravno na Poljskem.

(Nadaljevanje sledi)

Svetoivansko pevsko društvo

„Slavko Škamperle“

je poneslo našo pesem v Dalmacijo

Sobota, 21. maja

Peta ura popoldne je. Na pro- storu pred svetoivansko cerkvijo je vse prazno. Samo tramvaj z redkimi potniki zavija monoton- mimo nje in izginja za ovinkom. «Čudno je to, morda sem razume- la napačno, toda ne, saj je ven- dar rekel tov. Venturini, da ob pe- tih odpotujemo z avtomosom, ki bo čakal pred cerkvijo sv. Ivana. Začenjam mozgati v sebi in si kli- cati v spomin besedo za besedo. Minute čakanja so dolge, a ven- dar se mi zdi, da minevajo, kakor bi trenil. Ce sem kaj preslišala in napačno razumela, se lahko zgodi, da ostanem tu in to zdaj, ko sem se trdno odločila, da pojdem na pot, in sem čakala že pripravljena, da samo vstopim v avtobus. Končno pride milno mlad fant. Pod roko nosi aktovko in preko nje mu visi dežni plašč. Zberem v sebi vse pogum in ga povpra- šam: «Ali moram veste, kdaj od- potuje Pevsko društvo „Škamper- le“?« Zdjaj takoj odpotuje, samo da pride avtobus. «Zdjaj? Saj vendar ni nikogar tu?« se začu- dim na ves glas. «O, bodo že pri- šli. Vsi naenkrat se bodo skupali skupaj. Saj je rekel tov. Ventu- rin ob petih.» «Da, to je vedno tako, s polurno zamudo.» Pozne-

je sem spoznala, da uporablja tov. Venturini stalno ta recept. Ker drugače ne gre. Se z uporabo te- ga recepta se včasih dogodi, da »trije mušketirji, to so Silvano, Danilo in Vili zamudijo preko mere, čeprav so iz srca navduše- ni za svoje društvo, petje in pe- vovodjo tov. Venturinja. Mnogo razumevanja ima za njihovo mla- dost in muhavost, ki jim ne da miru. Kadar je bil preveč, vkipi in jih hmrhali: «Saj pra- vim, da ste trmasti kot istrski osel.» Kdo bi mu zameril te be-

Širite in čitajte Primorski dnevnik!

se, ko pa vedo, da so krivi. Na- tihem se potuhnejo in hitijo po- pravljati zamujeno.

Nekaj minut pred pol šest pri- buči avtobus in takoj za njim pri- hitijo kot mrvilje od vseh strani. Naenkrat nastane ob avtobusu gneča, ker vsakdo hoče biti pri- ni v vsakdo išče udobnejšega sede- ža. Ko bi bilo toliko pevecv, ko- likor jih je šlo na turnejo po Srbiji, bi morala biti dva avto- busa. V Dalmacijo ne gredo vsi. Mnogo jih ni moglo dobiti dopu- sta za polnih osem dni, nekaj jih je zaradi vdaljevitva zapustilo petje. Toda njihovo število je majhno, skoraj neznamno in ne- pomembno. Ko bi zbor imel svoje lastne prostore, bi bilo že davna nadomesteno z novimi ljudmi, ki jih nobeno vdaljevitvo ne more odvrtiti od tega, da bi se ne okle- nili slovenske pesmi.

Poleg gostilničarke, ki nima ko- mu prepustiti domačega dela, da bi šla na turnejo, se ustavi neka Italijanka, Trenutek prislunhen njenemu razgovoru. «Tako lepo je bilo», pravi, «vsi smo bili eno. Zdjaj pa se šopiri reakcija. Le- ta ima dobiček od spora.» V sploš- nem poslavljanju utonejo njene nadaljnje besede. Motor že brni. Hitro skočim na prostor, kjer sem pustila svojo prtljago, in se ozrem skozi okno. Mlad, črnolas fant ne- kaj razlaga tovarišici, ki sedi za- menoj. Oči ima vse meglene. Ne- kdo mi zašepče: «To je Klavdio. Rad bi šel z nami, a mama ga ne pusti, ker je šele pred tednom do- bil delo. Ni šel na potovanje, ne- živ človek vsak dan.» Kaj se ho- če, kruh je kruha,« se oglasi nekdo drugi. Avto zabrni močnejše in se v sunkih porine dalje. Klavdio se ne more premagovati več. Sože se mu uspejajo iz oči in lijo v curkih po obrazu. Hoče jih usta- viti z rokami, pa jih ne more. Med prvi poljotji navzdol vse sil- nejše in teže. «Ubogi Klavdio, ga videla, kako je jokala», se obr- ne tovarišica, ki se je prej pogov- varjala z njim, do nežnega vitke- ga dekleta, ki se mi je na mahi priklopila. Rada bi vedela vsa njeno ime, a okoli sebe ne po- znam nikogar, da bi ga povpra- šala. Dolgo moram zadržati svo- jo radovednost in sama več ne vem, kako se je zgodilo, da sem končno še pred Reko zvedela, da je tov. Alma, da ima 17 let in da poleg svojega dela študira petje.

(Nadaljevanje sledi)

TRG V DUBROVNIKU.

MLADINA, voli LJUDSKO FRONTO, ki se bori za priznanje vseh tvojih pravic!

ORGANIZACIJA: ULICA MONTECCHI št. 6, III. nad. — Telefon št. 93-808. — UPRAVA: ULICA R. MANNA št. 29 — Telefonska številka 8351. — NAROČNINA: Cena A: mesečna 250, četrtna 750, polletna 1400, celoletna 2600 lir; Cena B: 144, 414, 792, 1440 Jugotir; FLR: 65, 165, 330, 650 din. Poštni tekoči račun za STO-ZVU: Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374 — Izdaja ZALOŽNISTVO TRŽAŠKEGA TISKA D. Z. O. Z. — TRST OGLASE: od 8.30-12 in od 15-18, tel. 83-51. Cene oglašev: Za vsak mm vpliv v širini 1 stolpec: trgovski 40, finančni-pravni 60, osmrtni 70 lir. Odg. urednik STANISLAV RENKO. — Tiska Tržaški tiskarski zavod. — PODRUŽNICE: Gorica, Svetogorska ul. 42. Tel. 749 — Koper, ul. Battisti 301/a — Tel. 70